

Amerykanie powrócą na Litwę. Nausėda: „Proszę zachować spokój”

Fot. EPA-ELTA

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda poinformował, że amerykańscy żołnierze mają powrócić na Litwę. Szacuje, że będzie to około 1 tys. żołnierzy Stanów Zjednoczonych. Z kolei ekspert Darius Antanaitis dla Kuriera Wileńskiego powiedział, że to Polska stanie się nowym centrum siły USA w Europie. »2

Polska gotowa pomóc Litwie w razie zagrożenia »7

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Bujwdze – wyjątkowa relikwia i niezwykle dysk pamięci »8-9

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

MIDAS

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Amerykanie powrócą na Litwę. Nausėda: „Proszę zachować spokój”

Antoni Radczenko

Gitanas Nausėda poinformował, że amerykańscy żołnierze mają powrócić na Litwę. Ekspert Darius Antanaitis uważa, że nie warto w tym wypadku wyróżniać Litwy, ponieważ Amerykanie całą wschodnią flankę NATO traktują jako jedną całość.

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda we wtorek 22 września poinformował, że na Litwę może powrócić około 1 tys. żołnierzy Stanów Zjednoczonych. „Myślę, że zasadniczo będzie podobnie – sto osób w jedną czy drugą stronę nie ma tutaj zapewne większego znaczenia. Ważne jest to, że w obecnym kontekście geopolitycznym jest to niezwykle istotny czynnik odstraszania” – oświadczył lider państwa.

USA rozpoczęły regularną rotację sił w państwach bałtyckich i Polsce po tym, jak cztery lata temu Rosja dokonała inwazji na Ukrainę. Po zakończeniu rotacji na początku czerwca z Litwy zaczęto wycofywać ponad tysiąc amerykańskich żołnierzy wraz ze sprzętem. Zwykle po zakończeniu jednej rotacji przybywała kolejna, tym razem przyjazd nowej grupy został opóźniony.

– W tym wypadku nie wyróżniałbym Litwy, na zasadzie, że jest wyjątkowym sojusznikiem Stanów Zjednoczonych. Stany Zjednoczone na wschodnią flankę NATO patrzą trochę z wyższej pozycji. Patrzą na sprawę bardziej globalnie. Amerykanie na Finlandię, Estonię, Łotwę, Litwę oraz Polskę patrzą jak na pewną całość. Patrzą na ten odcinek i jego bezpieczeństwo w szerszej perspektywie – komentuje sytuację dla „Kuriera Wileńskiego” Darius Antanaitis.

itis, ekspert ds. wojskowości oraz major rezerwy Litewskich Sił Zbrojnych.

Prezydent Litwy oświadczył, że na razie nie może ujawnić więcej szczegółów dotyczących tego, kiedy amerykańscy żołnierze mogliby dotrzeć na Litwę. Poza tym Gitanas Nausėda zapewnił, że Niemcy wywiążą się ze swego zobowiązania dotyczącego rozmieszczenia brygady w naszym kraju. „Proszę zachować spokój – niemiecka brygada będzie na Litwie w pełnym składzie tak, jak obiecał kanclerz Niemiec i cały rząd tego kraju” – podkreślił. W 2022 r. Niemcy zobowiązały się wysłać do Litwy brygadę liczącą około 5 000 żołnierzy. Planowane jest, że do końca 2026 r. na Litwę zostanie przeniesiona większa część brygady. Natomiast do końca roku 2027 jednostka wojskowa osiągnie pełną zdolność operacyjną.

Zdaniem rozmówcy naszego dziennika każdy kraj na wschodniej flance ma własną

specyfikę i odpowiednie możliwości obronne.

– Gdy spojrzymy na Finlandię, to ten kraj sam w sobie jest silnym państwem. Zaczynając od 1918 r., Finlandia rozwijała własną armię i odporność. Zgodnie z liczbą ludności Finlandia nie jest krajem dużym, ale pod względem potencjału obronnego dorównuje największym graczom światowym. Natomiast kraje bałtyckie są tym słabym ogniwem. W przypadku wojny z Rosją tym krajom ciężko byłoby odeprzeć rosyjski atak wyłącznie własnymi siłami. Tym niemniej, Amerykanie nie mogą całego swojego potencjału wpakować w kraje bałtyckie, dlatego sztab dyslokowanych na Litwie żołnierzy będzie w Polsce. To właśnie Polska stanie się nowym centrum siły Stanów Zjednoczonych w Europie – podkreśla Darius Antanaitis.

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Wyjaśnienie nieścisłości

Szanowni Czytelnicy chcielibyśmy precyzyjnie wyjaśnić nieścisłość, jaka pojawiła się w artykule „Pamięć o zagładzie litewskich Żydów”, który był zamieszczony w nr. 108 z 22-23 września 2026 r.

W artykule znalazło się następujące sformułowanie: „Latem 1944 r., wycofując się z Litwy, Niemcy wywieźli ze sobą ostatnich Żydów przebywających w gettach. Większość z nich zginęła w obozach koncentracyjnych działających na terenie Niemiec, Estonii i Polski.”

Chcielibyśmy doprecyzować ten fragment artykułu poprzez dodanie określenia „okupowanych” w odniesieniu do Estonii i Polski, gdyż obecny zapis bez wskazania faktu niemieckiej okupacji może prowadzić do niezamierzonych nieporozumień interpretacyjnych.

Uszczegółowiony fragment.

„Latem 1944 r., wycofując się z Litwy, Niemcy wywieźli ze sobą ostatnich Żydów przebywających w gettach. Większość z nich zginęła w obozach koncentracyjnych działających na terenie hitlerowskich Niemiec oraz okupowanych Estonii i Polski.”

Wspomniany artykuł był przygotowany na podstawie materiałów przekazanych naszej redakcji przez Muzeum Historii Żydów im. Gaona Wileńskiego.

Redakcja

Rys. Władysław Mickiewicz

Czytelniku, zgłoś swojego kandydata!

W Plebiscycie Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku 2026” ruszył pierwszy etap, etap zgłaszania.

Zgłosić kandydata do tytułu „Polaka Roku 2026” może każdy dowolną drogą: pocztą lub na e-mail reklama@kurierwilenski.lt. Zgłosić można dowolną liczbę nazwisk, ale musi być podane uzasadnienie. Ze zgłoszeń Kapituła Plebiscytu wybierze dziesiątkę finalistów, którzy zawalczą o tytuł „Polaka Roku”.

Nie czekaj, zgłoszenia są przyjmowane do 31 października tego roku!

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku” honoruje szczególnie zasłużonych dla polskości na Litwie w dziedzinie oświaty, kultury, duchowości, nauki czy innej.

Po trafieniu na listę dziesięciu finalistów, nominat musi zdobyć najwięcej łącznie głosów Kapituły Plebiscytu oraz Czytelników.

Zwycięzca będzie ogłoszony i nagrodzony na początku roku 2027.

Imieniny

24 września

Amata, Gerarda, Hermana, Jaromira, Marii, Pacyfika, Panfucego, Seweryna, Tomira, Twardomira

25 września

Aurelii, Firmina, Franciszka, Galfryda, Gaspara, Kleofasa, Minigniewa, Rufusa, Wawrzyńca, Wincentego, Władysława, Włodzimira, Włodzisława

Cytat dnia

„Wszyscy zgadzamy się, że obecnie operacja na dużą skalę przeciwko NATO i przeciwko państwom bałtyckim nie jest możliwa. Rosja walczy w Ukrainie. (...) Łotewski wywiad nie odnotowuje przygotowań wojskowych, takich jak koncentracja sił. To może się w przyszłości zmienić (...). Ale w tej chwili jasny przekaz jest taki, że nie spodziewamy się żadnej operacji wojskowej przeciwko nam” – powiedział PAP prezydent Łotwy Edgars Rinkēvičs.

Liczba dnia

2,9 proc.

– tyle wyniesie dynamika światowego PKB w 2026 r. a w 2027 r. wzrośnie do 3 proc. Takie szacunki podała Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

W rejonie wileńskim uroczystie obchodzą Dzień Kultury

Wieczór 22 września rozbrzmiał słowami podziękowań skierowanymi do kultury i jej twórców – w Centrum Kultury w Niemenczynie odbyło się uroczyste wydarzenie poświęcone Dniu Kultury oraz wyrażeniu wdzięczności tym, którzy swoją codzienną pracą tworzą, chronią i pielęgnują życie kulturalne rejonu wileńskiego.

Przedstawiciele środowiska kulturalnego oraz wszystkich miłośników sztuki i działalności społecznej przywitał mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz. W swoim przemówieniu mer podkreślił znaczenie kultury w naszym codziennym życiu oraz wyraził zadowolenie z rozwoju kulturalnego w rejonie.

„Dla mnie kultura to nie tylko koncerty, spektakle czy wystawy. To także nasze tradycje, wspólnoty, język, historia oraz ludzie, którzy pielęgnują je i przekazują kolejnym pokoleniom. I właśnie tym wyjątkowy jest rejon wileński – tutaj pięknie przeplatają się różne kultury i tradycje. Słyszając tyle pięknych opinii, cieszę się widząc, jak wszystko rośnie, pięknieje i jak wiele wspaniałych wydarzeń udaje się zorganizować” – mówił R. Duchniewicz.

Dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Vansavičius zaznaczył, że kultura rejonu żyje dziś nie tylko pojedynczymi osiągnięciami, lecz także systematyczną, codzienną pracą. Podkreślił ścisłą współpracę samorządu ze społecznością kulturalną, która sprzyja tworzeniu otwartych, nowoczesnych i pełnych inicjatyw przestrzeni.

Podczas uroczystości zabrzmiał również list gratulacyjny wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego Edyty Tamošiūnaitė, która podziękowała wszystkim twórcom kultury za inspirację, kultywowanie wartości i odważne inicjatywy wzbogacające życie kulturalne naszego rejonu, życząc zarazem, aby kultura nie była jedynie strażniczką przeszłości, lecz codziennie inspirowała i kształtowała jutro.

W trakcie wydarzenia uhonorowano i nagrodzono 22 zasłużonych

Mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz wraz z przedstawicielami samorządu i zasłużonymi pracownikami kultury podczas uroczystego wydarzenia w Niemenczynie Fot. vrsa.lt

pracowników kultury – ludzi, którzy tworzą, organizują, uczą, chronią dziedzictwo, jednoczą społeczność i inspirują innych:

- **Renata Utovka i Kazimierz Moroz** – uhonorowani za wieloletnią, rzetelną pracę i zaangażowanie w rozwój kultury;
- **Marija Simanovič, Melanija Babič i Milena Jermakovič** – za integrowanie społeczności oraz organizowanie wartościowych działań;
- **Kamilija Cereška** – za pracę z dziećmi i młodzieżą, kreatywność oraz angażowanie młodego pokolenia;
- **Viktorija Pročuchanova** – za promocję działalności centrum kultury i upowszechnianie informacji;
- **Diana Veličkienė** – za scenografię, pielęgnowanie sztuki ceramicznej oraz działalność edukacyjną;
- **Kšištof Slavinskas i Raimond Filipovič** – za profesjonalną pracę na rzecz zapewnienia technicznej i artystycznej jakości wydarzeń;
- **Yulia Dombrovskaya i Julian Germanovič** – za rozwój zespołów ta-

necznych i muzycznych oraz integrowanie społeczności;

- **Dominik Kuzinevič i Renata Reichinbach** – za wieloletnią, odpowiedzialną działalność i wkład w życie kulturalne;
- **Teresa Rauba, Renata Novik, Renata Mašarienė, Jelena Pometka i Tatjana Kartanovič** – za rozwój bibliotek jako centrów kultury i wiedzy lokalnych społeczności;
- **Genadij Fedorovič, Irena Dzvinel i Ana Taukin** – za działalność muzealną, artystyczną i edukacyjną oraz ochronę dziedzictwa kulturowego.

Uczestnicy wieczoru mieli okazję podziwiać program muzyczny artystów Litewskiego Narodowego Teatru Opery i Baletu. Po części artystycznej wszyscy zostali zaproszeni na poczęstunek przy kawie, gdzie mogli dzielić się wrażeniami oraz rozmawiać o przyszłych pomysłach twórczych. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

FINANSE W tym roku może zabraknąć 300 mln euro wpływów z podatku od zysków

Wiceminister finansów twierdzi, że pomimo podwyżki stawki podatku od zysków obowiązującej od tego roku państwo może w tym roku stracić około 300 mln euro z tytułu tego podatku. „Niestety, nasze najnowsze prognozy wskazują, że niedobór w realizacji rocznego planu poboru podatku od zysków może sięgać nawet 300 mln euro” – stwierdziła w środę 23 września Lineta Jakimavičienė przed Komisją Budżetu i Finansów Seimu. „Oczekiwania były większe”. Według Jakimavičienė sytuacja w zakresie poboru podatku od zysków jest najtrudniejsza.

„Zebraliśmy 1,1 mld euro podatku od zysków, czyli o 5,8 proc. więcej niż rok temu, jednak ze względu na niższe roczne wpłaty podatku od zysków oraz wyższe zaliczki na ten podatek, które również zostały podwyższone o 17 proc., dane dotyczące poboru podatku od zysków budzą największy niepokój” – powiedziała wiceminister. Według niej w tym roku największą część podatku od zysków zebrano z sektorów telekomunikacji, programowania komputerowego oraz działalności doradczej.

USA-BIAŁORUŚ Możliwe naruszenie europejskich sankcji

Doradca prezydenta Litwy stwierdził, że gdyby Stany Zjednoczone ostatecznie uzgodniły z Mińskiem zakup białoruskich nawozów potasowych objętych sankcjami UE, naruszenie europejskich sankcji byłoby „swego rodzaju moralnym upokorzeniem”. „Każde naruszenie sankcji UE miałoby wymiar moralny – zarówno prawny, jak i

finansowy. Byłoby to swego rodzaju moralne upokorzenie” – powiedział w środę 23 września w radiu LRT główny doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa narodowego Deividas Matulionis. Podkreślił jednak, że nawozy „Belaruskalij” niekoniecznie musiałyby być transportowane przez Litwę i port w Kłajpedzie tak jak wcześniej i zaprzeczył, jakoby Stany Zjednoczone wywierały w tej sprawie presję na Litwę. „To jest kwestia między USA a Białorusią. Jeśli miałyby mieć miejsce tranzyt, to niekoniecznie musi przebiegać przez terytorium Litwy, więc dlaczego mielibyśmy być o tym specjalnie informowani?” – wyjaśnił Matulionis. (Więcej na ten temat na str. 12-13)

TRANSPORT Zmniejszenie liczby lotów linii Air Baltic będzie korzystne dla przewoźników autobusowych

Według oceny międzynarodowej firmy autobusowej FlixBus decyzja lotewskich linii lotniczych Air Baltic o zmniejszeniu liczby lotów ze stolic krajów bałtyckich zmieni układ sił w sektorze przewozów pasażerskich w regionie Morza Bałtyckiego i skłoni więcej osób do podróżowania samochodami oraz pociągami. Do tej pory loty lotewskiej linii lotniczej były dla wielu pasażerów najszybszym sposobem dotarcia ze stolic krajów bałtyckich do innych miast w Europie, jednak ograniczony rozkład lotów, podwyżki cen biletów oraz niepewność co do przyszłości linii lotniczej stwarzają sprzyjające warunki do wzrostu udziału w rynku przewoźników autobusowych na trasach międzymiastowych. „Wiadomości z ostatnich miesięcy wskazują, że presja na lotnictwo w krajach bałtyckich ma wielowymiarowy charakter. Szczególnie od-

czuwalny jest ten wpływ w Tallinie, skąd latem przyszłego roku planuje się znaczne ograniczenie liczby bezpośrednich lotów. Oznacza to, że część pasażerów będzie musiała pogodzić się z dłuższymi przesiadkami, mniejszym wyborem lub wyższymi cenami” – powiedział Michał Leman, wiceprezes FlixBus na region Europy Wschodniej.

TECHNOLOGIE Orlen poszukuje partnerów z sektora AI

Polska państwowa grupa energetyczna Orlen rozpoczęła poszukiwania partnerów technologicznych, którzy pomogą w tworzeniu i wdrażaniu rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji (AI). Rozpoczęty proces składania ofert jest skierowany do firm i organizacji z sektora AI posiadających doświadczenie w tworzeniu i wdrażaniu rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji, jak podano w komunikacie spółki. Dla firm technologicznych, zwłaszcza z Polski, jest to okazja do udziału w projektach na dużą skalę oraz współpracy z jedną z największych grup biznesowych w regionie. Orlen poszukuje partnerów posiadających doświadczenie w zakresie doradztwa technologicznego, integracji systemów oraz tworzenia specjalistycznych produktów, modeli i rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji. Oczekuje się, że planowane umowy ramowe zapewnią grupie Orlen szybszy dostęp do specjalistycznej wiedzy oraz ułatwią wdrażanie projektów z zakresu sztucznej inteligencji w różnych obszarach działalności.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Światowy Dzień Turystyki: Wilno zaprasza, by poznać miasto od środka

Justyna Giedroń

27 września obchodzony jest Światowy Dzień Turystyki. Jak wskazują dane wileńskiej Agencji Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius” dla podróżnych, ale i dla samych wilnian coraz większe znaczenie mają nie tylko najbardziej znane atrakcje turystyczne, lecz także autentyczne doświadczenia, rekomendacje mieszkańców, kontakt z przyrodą, lokalna gastronomia oraz możliwość poznania miasta z perspektywy jego mieszkańców.

Takie tendencje odzwierciedla również realizowana przez wileńską agencję inicjatywa „Meet a Local”, w ramach której w tym roku wzięło już udział ponad 300 turystów z różnych stron świata.

– „Meet a Local” pozwala gościom poznać Wilno oczami jego mieszkańców, a samym Wilnianom spojrzeć na swoje miasto na nowo. Historie turystów często pokazują, że to, co dla mieszkańców wydaje się czymś zwykłym, dla gości staje się jednym z najbardziej zapadających w pamięć wrażeń z podróży. Na przykład jeden z turystów z Islandii zwrócił szczególną uwagę na drzewa i zielen miasta. Z kolei gościa z Włoch przyjemnie zaskoczyło to, że samochody zatrzymują się przed przejściami dla pieszych. Inni goście często wspominają o czystości i porządku panującym w mieście. Zaskakuje ich również duża liczba kościołów znajdujących się w stosunkowo niewielkim centrum miasta – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Vilma Daubarienė, kierowniczką Działu Turystyki „Go Vilnius”.

Na uwagę zasługuje oferta gastronomiczna. Turyści odwiedzający Wilno aktywnie poszukują tradycyjnych litewskich potraw, m.in. grochu ze skwarkami.

– Takie historie pokazują, że podróżni szukają różnych wrażeń oraz możliwości poznania miasta od środka. Czasami, aby na nowo zobaczyć swoje miasto, wystarczy spojrzeć na

nie oczami gościa – stwierdza Vilma Daubarienė.

Z okazji Światowego Dnia Turystyki w Wileńskim Centrum Informacji Turystycznej prezentowana jest nowa opowieść audiowizualna „Wilno, które dodaje nowych sił” (Let Vilnius Recharge You).

Zaprasza ona gości do poznawania Wilna poprzez atrakcje związane z przyrodą, kulturą i wypoczynkiem.

Projekcje wideo na ścianach i suficie centrum oraz specjalnie przygotowana narracja dźwiękowa ukazują Wilno jako miasto niezwykle zielone, w którym natura jest częścią codziennego życia. W opowieści przedstawiono m.in. tradycje zapustowe, okres adwentu, Targ Ziół, rzemiosło, folklor i inne elementy kultury. Materiały do stworzenia projektu udostępniło Wileńskie Centrum Kultury Etnicznej.

„Chcemy, aby goście miasta poczulili Wilno nie tylko podczas spacerów jego ulicami, ale już przed rozpoczęciem zwiedzania. Nowe doświadczenie audiowizualne pomaga ukazać jedną z ważnych cech wyróżniających Wilno – możliwość przeniesienia się w krótkim czasie z miejskiego zgiełku do natury, odkrywania

żywych tradycji i doświadczenia innego rytmu miasta” – mówi Gediminas Škutis, dyrektor Wileńskiego Centrum Informacji Turystycznej.

Audiowizualną opowieść, trwającą około 10 minut, można bezpłatnie oglądać codziennie od 26 września w godzinach 11:00–16:00 w Wileńskim Centrum Informacji Turystycznej przy ul. Pilies 7.

W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 2026 r. centrum odwiedziło prawie 59 tys. osób – około 4 proc. więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Najwięcej gości przybyło z Niemiec, Polski, Hiszpanii, USA, Francji, Włoch i Wielkiej Brytanii. W sezonie turystycznym centrum obsługuje średnio około 500 odwiedzających dziennie.

Odwiedzający centrum mogą otrzymać bezpłatne materiały informacyjne, kupić karty „Vilnius Pass” i „Vilnius Night Pass”, bilety na różne wydarzenia oraz wileńskie pamiątki. Mogą również, wykorzystując sztuczną inteligencję, stworzyć indywidualne trasy zwiedzania lub wziąć udział w bezpłatnych zajęciach edukacyjnych. ■

MRF
MEDUJ
REMIMO
FONDAS

W Wilnie, oprócz zabytkowej architektury, turyści odkrywają lokalną gastronomię, piękną przyrodę i czystość miasta **Fot. Wileńska Agencja Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius”**

Polska gotowa pomóc Litwie w razie zagrożenia

Honorata Adamowicz

Polska deklaruje gotowość do pomocy Litwie w razie poważnego zagrożenia. Wicepremier i szef polskiego ministerstwa obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz zapowiedział, że jeśli zajdzie taka potrzeba, Polska pomoże w ewakuacji ludności z Litwy, a w przypadku ataku na którekolwiek z państw bałtyckich będzie zabiegać o uruchomienie art. 5 NATO.

„Cieszę się, że w tym kontekście Polska wyraża solidarność i jest zawsze gotowa nam pomóc. Tak samo my jesteśmy gotowi pomagać Polsce” – komentuje poseł Tomas Martinaitis, członek Sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony. Jak podkreśla, w obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainę i nasilających się zagrożeń hybrydowych solidarność państw NATO ma dziś szczególne znaczenie.

– Rosyjska agresja na Ukrainę, rosnące zagrożenia hybrydowe i niepewna sytuacja geopolityczna sprawiają, że kwestia bezpieczeństwa Litwy pozostaje jednym z najważniejszych tematów. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera deklaracja Polski o gotowości do pomocy Litwie w razie zagrożenia. Obecnej sytuacji nie można ignorować. „Nie chcę, żeby doszło do tego, ale wszyscy obiektywnie widzimy, jaka jest dzisiaj nasza sytuacja polityczna. Jesteśmy zmuszeni żyć w warunkach agresji przeciwko Ukrainie, a jednocześnie mierzymy się z różnymi zagrożeniami hybrydowymi, które budzą niepokój – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Tomas Martinaitis, członek Sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony.

„CIESZYMY SIĘ, ŻE MAMY TAKIEGO PARTNERA”

W jego ocenie szczególnie ważny jest fakt, że w obliczu tych zagrożeń Polska wyraża gotowość do solidarnej pomocy.

Władysław Kosiniak-Kamysz

Fot. Jonas Balčiūnas, ELTA

– Cieszę się, że w tym kontekście Polska wyraża solidarność i jest zawsze gotowa nam pomóc. Tak samo my jesteśmy gotowi pomagać Polsce. Jesteśmy przecież częścią jednego NATO-wskiego sojuszu obronnego, podobnie postrzegamy zagrożenia. Litwa może liczyć na Polskę jako na silnego i wiarygodnego partnera. Znaczenie mają nie tylko wspólne interesy bezpieczeństwa, ale również bliskie relacje historyczne i kulturowe obu państw – podkreśla Martinaitis.

NIE TYLKO POLSKA

W przypadku zagrożenia Litwa nie pozostaje jednak sama. Jak wskazuje polityk, kraj ściśle współpracuje również z Łotwą i Estonią. Ważnym elementem bezpieczeństwa jest także obecność niemieckiej brygady w Litwie.

– Dzisiaj mamy również niemiecką brygadę, która zapewnia bezpieczeństwo Europy. Istotna jest także obecność Stanów Zjednoczonych i kontynuowanie amerykańskiej misji na Litwie. Państwa europejskie i zachodnie demokracje coraz wyraźniej dostrzegają skalę współczesnych zagrożeń. Cała Europa, zachodnie państwa demokratyczne, dzisiaj dobrze rozumieją zagrożenia, są solidarne i gotowe udzielać sobie wzajemnej pomocy. To bardzo ważne w kontekście obecnych czasów – podkreśla specjalista.

W rozmowie z brytyjskim nadawcą BBC premier Litwy Mindaugas Sinkevičius zadeklarował, że nasz kraj podjął środki przygotowawcze i opracowuje plany ewakuacji na wypadek zagrożenia ze strony Rosji, jednak w przypadku bezpośredniego ataku „nie podda się i podejmie walkę”.

Wicepremier RP, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz na wtorkowej konferencji prasowej z udziałem szefa MSWiA Marcina Kierwińskiego był pytany, czy gdyby była taka konieczność, to Polska pomoże Litwinom w ewakuacji z terytorium ich kraju.

POLSKA GOTOWA POMÓC W EWAKUACJI Z LITWY

„Polska pomoże. Pomogą Polacy, pomogą instytucje państwowe. Mamy to już dość dobrze przećwiczone w momencie, kiedy trzy miliony Ukraińców w ciągu kilku dni wjechało do Polski i mogliśmy liczyć przede wszystkim na otwarte drzwi każdego z nas” – zauważył szef MON.

Zadeklarował też, że Polska wiąże się ze wszystkich zobowiązań sojuszniczych. „A pomoc ludności cywilnej jest nie tylko wymiarem prawnym, ale jest wymiarem po prostu, miarą naszej przyzwoitości, miarą naszego człowieczeństwa” – podkreślił wicepremier. Dodał, że miejsca dla tej ludności są wyznaczone.

Oświadczył również, że jeżeli ktoś z państw takich jak Litwa, Łotwa czy Estonia zostałoby napadnięte, to Polska będzie wnioskować o uruchomienie artykułu 5 NATO.

Uruchomienie art. 5 nie oznacza jednak automatycznego wysłania wojsk ani rozpoczęcia operacji militarnej przez wszystkie państwa NATO. Każdy sojusznik sam określa formę swojej odpowiedzi, ale musi podjąć określone działania w reakcji na atak. ■

Bujwidze chcą zanieść wiedzę o corpisanti do Watykanu. „Nasz własny »dysk pamięci«”

Rajmund Klonowski

Corpisanti to relikwia przechowywana w Bujwidzach od XVIII w. Publikacja na temat bujwidzkiej relikwii powstała w trzech językach: polskim, litewskim i angielskim. Wydawnictwo składa się z czterech części: historyczno-kulturowej, poświęconej dziejom strażaków, zbioru pozdrowień oraz przeglądu prasy.

W spotkaniu udział wzięli duchowni, przedstawiciele samorządu rej. wileńskiego, strażacy oraz goście z Polski. Pozdrowienia przesłała ambasador Litwy przy Stolicy Apostolskiej Sigita Maslauskaitė-Mažylienė. Artyści z Wileńszczyzny zadbali o część muzyczną – wystąpili Julian Germanowicz, Elena Lapukaitė oraz piosenkarka Katarzyna Parszuta.

Spotkanie zaś poprzedziła Msza św., którą celebrował proboszcz parafii ks. Tadeusz Matulaniec, a była koncelebrowana przez biskupa pomocniczego archidiecezji wileńskiej Arūnasa Poniškaitisa. Zaprezentowano nowy relikwiarz na relikwie św. Floriana, który ufundowała Ochotnicza Straż Pożarna Rejonu Wileńskiego.

CZYM JEST CORPISANTI?

O bujwidzkiej relikwii corpisanti pisaliśmy wcześniej na łamach „Kuriera Wileńskiego”. Jak przypominali organizatorzy w czasie spotkania, w XVIII w. na świecie było ok. 50 tys. corpisanti, dziś zachowało się ich zaledwie ok. 100. W Litwie poza Bujwidzami corpisanti mają jeszcze Olkieniaki, a w Polsce jest tylko jedna taka relikwia.

„Żyjemy w czasach, gdy niemal wszystko zapisujemy na komputerze. (...) A przecież istnieje pamięć znacznie potężniejsza od urzą-

W Bujwidzach zaprezentowano elektroniczną wersję wydawnictwa po ubiegłorocznej międzynarodowej konferencji poświęconej corpisanti św. Floriana. Ma się ukazać wersja papierowa i zawędrować aż do Watykanu. Pomoc w tym zapowiedziała ambasador Litwy przy Stolicy Apostolskiej.

■ Część artystyczną zapewnili dobrze znani wykonawcy Fot. Rajmund Klonowski

dzeń. Pamięć człowieka, rodziny, wspólnoty. Bujwidze mają swój własny, niezwykle dysk pamięci. Nie z elektroniki, lecz z kamienia, wiary, historii i ludzkich serc” — mówiła Danuta Korkus, prezes miejscowej wspólnoty mieszkańców. Przypomniała pożar z 1982 r., który strawił drewniany Kościół św. Jerzego, i odbudowę świątyni w 1986 r. „To nie tylko odbudowa budynku, lecz odnowa wspólnoty. (...) Każda cegła to zapis pamięci mówiący: pamiętamy, nie poddajemy się. To nasze” — podkreślała.

SUBOCZ: „ZAUWAŻAM ZAPOTRZEBOWANIE”

Henryk Subocz, radny rejonu wileńskiego, mówił o potrzebach parafii.

„Pracując w Komitecie Finansowym, zauważam zapotrzebowanie na te wszystkie nasze kościoły (...). Wszystko to jest bardzo drogie” — przyznał. Zapowiedział, że do koń-

ca roku rejon przeznaczy na wspólnoty religijne ponad 500 tys. euro.

O podziale kolejnych 100 tys. zdecyduje komisja konkursowa, a wniosek złożyła także wspólnota z Bujwidz.

„Inicjatywa ta piękna, wydanie książki potrzebne. Mam nadzieję, że ta książka będzie wydana, a my znów spotkamy się, żeby ją odebrać — i w języku polskim, i w języku litewskim, i w języku angielskim” — dodał.

KONDRATOWICZ: „NA PODSTAWIE TEGO ZACHOWUJE SIĘ HISTORIA”

Były minister spraw wewnętrznych Litwy, a obecnie kanclerz w Ministerstwie Ochrony Zdrowia, Władysław Kondratowicz, przekonywał, że książka jest potrzebna, bo „na podstawie takich rzeczy zachowuje się historia i ona przekazuje się dalej”. Odniósł się też do pożaru świątyni.

9.>>

8.>>

„To była próba wspólnoty, bo właśnie przez takie rzeczy sprawdza się, czy wspólnocie jest potrzebna taka relikwia, kościół” — mówił. „I dzisiaj naprawdę ten kościół pokazuje to, że ma nie tylko prawo żyć, ale i zdolność, by żyć, a ta wspólnota razem z nim” — dodał.

Organizatorzy chcą, by papierowe wydanie ukazało się do września 2027 r., gdy kończy się misja ambasador przy Stolicy Apostolskiej. Zadeklarowała ona pomoc w rozpowszechnianiu książki wśród dyplomatów. Egzemplarze mają trafić m.in. do bibliotek rejonu wileńskiego.

Równolegle trwa zbiórka funduszy na ratowanie zespołu sakralnego. Renowację Kaplicy św. Floriana, zaprojektowanej przez Wawrzyńca Gucewicza, wyceniono na ok. 43,5 tys. euro, a remont kościoła — na ponad 100 tys. euro. Wspólnotę można wes-

Nowy relikwiarz na relikwie św. Floriana ufundowała Ochotnicza Straż Pożarna Rejonu Wileńskiego **Fot. Rajmund Klonowski**

przeć darowizną lub przekazując 1,2 proc. podatku dochodowego.

Jak zaznaczył starosta Bujwidz Dariusz Mikulewicz, według

jego wiedzy był to pierwszy i jedyny kościół, który w czasach sowieckich pozwolono odbudować po pożarze. ■

Kolejny dron przemytników zestrzelony na Litwie. Po rozbiciu się stanął w płomieniach

Dron przemytników z Białorusi rozbił się i stanął w płomieniach po interwencji litewskiej straży granicznej w rejonie solecznickim. Choć maszyna została poważnie uszkodzona, jej cenny ładunek przetrwał. To już 58. dron przechwycony w tym roku przez funkcjonariuszy VSAT.

Jak informuje Państwowa Służba Ochrony Granic (VSAT), w nocy z poniedziałku na wtorek funkcjonariusze udaremnili kolejną próbę przemytu papierosów z Białorusi na Litwę. Tym razem przemytnicy stracili drona oraz 1 tys. paczek nielegalnych papierosów o wartości 5 510 euro.

NOCNA AKCJA W REJONIE SOLECZNICKIM

Do zdarzenia doszło w pobliżu wsi Liszkuniszki (lit. Liškūniškių kaimas) w rejonie solecznickim. Funkcjonariusze posterunku granicznego im. Gintarasa Žagunisa, należącego do Okręgu Granicznego w Oranach, podczas nocnego patrolu usłyszeli odgłos drona nadlatującego od strony Białorusi.

Wkrótce za pomocą kamery termowizyjnej zlokalizowali bezzało-

gowy statek powietrzny przewożący ładunek. Strażnicy natychmiast użyli specjalistycznego sprzętu przeciwdronowego, który zakłócił lot maszyny. Dron zaczął opadać i spadł na zalesionym terenie.

Po zabezpieczeniu okolicy funkcjonariusze rozpoczęli poszukiwania rozbitej maszyny. Sprawdzili tereny w pobliżu wsi Liszkuniszki i Jakubiszki oraz osady Ludwinowa. W akcji wykorzystano również służbowego drona.

DRON SPŁONAŁ, KONTRABANDA OCALAŁA

Poszukiwania zakończyły się sukcesem o świcie we wtorek 22 września. W pobliżu wsi Antaniszki (lit. Antaniškių kaimas), około 800 metrów od granicy państwowej, strażnicy odnaleźli rozbitego drona.

Maszyna była poważnie uszkodzona wskutek uderzenia o ziemię, dodatkowo nosiła ślady pożaru. Mimo to przewożony przez nią ładunek przetrwał.

Do drona przymocowane były dwie prostokątne paczki, w których znajdowało się łącznie 1 tys. paczek papierosów „Minsk Superslims” z białoruskimi

banderolami. Wartość zabezpieczonej kontrabandy, po uwzględnieniu wszystkich podatków obowiązujących na Litwie, oszacowano na 5 510 euro.

W związku z nielegalnym nabyciem i przewozem towarów objętych podatkiem akcyzowym wszczęto postępowanie administracyjne. Zabezpieczone papierosy oraz dron są tymczasowo przechowywane na posterunku granicznym im. Gintarasa Žagunisa jako mienie bez właściciela.

58 DRONÓW PRZECHWYCONO W TYM ROKU

Przemyt papierosów z Białorusi za pomocą bezzałogowych statków powietrznych pozostaje wyzwaniem dla litewskiej straży granicznej.

W ciągu niecałych 9 miesięcy tego roku funkcjonariusze VSAT przechwycili już 58 dronów przemytników. To niemal tyle samo, ile w całym ubiegłym roku, kiedy zatrzymano 59 maszyn przylatujących z Białorusi.

Dla porównania w 2024 r. litewscy strażnicy graniczni zestrzelili 54 drony przewożące białoruskie papierosy. ■

Opr. J. B. na podst. ELTA

Zapraszamy na Festyn Kultury Polskiej „Kwiaty Polskie” im. Jana Gabriela Mincewicza

W sobotę 26 września w Wilnie odbędzie się Festyn Kultury Polskiej „Kwiaty Polskie”. Organizatorem wydarzenia jest Związek Polaków na Litwie.

Pierwsza edycja Kwiatów Polskich odbyła się w roku 1989, a głównym organizatorem tego i następnych festynów był Jan Gabriel Mincewicz, wieloletni prezes Związku Polaków na Litwie i kierownik zespołu „Wileńszczyzna”. Po jego śmierci festyny odbywały się niestety nieregularnie, z przerwami, a ostatni miał miejsce w Niemenczynie w roku 2023.

W tym roku Związek Polaków na Litwie wraz z wieloma partnerami podjął się wysiłku zorganizowania kolejnej edycji festynu – po raz pierwszy pod nazwą Festyn Kultury Polskiej „Kwiaty Polskie” im. Jana Gabriela Mincewicza. To największe święto polskiej pieśni i tańca w tym roku odbędzie się w stolicy na arenie Parku Górnego Góry Trzykrzyskiej.

Otwarcie festynu nastąpi o godzinie 14:30, a poprzedzi go Msza św. w języku polskim o godz. 13:15 w Bazylice Archikatedralnej pod

wezwaniem św. Stanisława i św. Władysława oraz uroczysty przemarsz uczestników święta na Górę Trzykrzyską.

W tegorocznym Festynie Kultury Polskiej „Kwiaty Polskie” im. Jana Gabriela Mincewicza weźmie udział ponad 50 polskich zespołów: ponad 20 z rejonu wileńskiego, po kilkanaście z rejonu solecznickiego i Wilna, także polskie zespoły z rejonów trockiego, szyrwinckiego i święciańskiego. Reżyserkami festynu są: Wioletta Leonowicz, główna chórmistrzyni, i Bożena Daniele, główna choreograf festynu.

SPECJALNY AUTOBUS DOWIEZIE NA FESTYN

Msza św. w katedrze wileńskiej rozpocznie się o godz. 13:15. Po nabożeństwie, na parkingu przy katedrze, będą czekały trzy autokary, które dowiozą osoby starsze na miejsce festynu.

Ponadto od podnóża Góry Trzykrzyskiej będą jeździły co pięć minut mikrobusy, ułatwiające dotarcie na miejsce wydarzenia.

PRZEMARSZ ZESPOŁÓW

W uroczystym przemarszu, od katedry do miejsca festynu, udział wezmą przede wszystkim artyści zespołów. Po Mszy św. serdecznie zapraszamy całą społeczność na widowie, aby wspólnie przywitać przemarsz zespołów.

GASTRONOMIA

Na placu przy arenie widowiskowej będą ustawione stoiska gastronomiczne, gdzie będzie można kupić posiłki i napoje.

TRANSMISJA

Osoby, które nie mogą przybyć na festyn, będą mogły śledzić widowisko na żywo na portalu informacyjnym L24. Transmitowany będzie cały przebieg wydarzenia – od Mszy św. w katedrze wileńskiej do zakończenia festynu.

Do zobaczenia na Festynie Kultury Polskiej „Kwiaty Polskie”! ■

Związek Polaków na Litwie

„Algorytmy Przyszłości” – jak zyskać pewność u progu dorosłości?

Jak rozsądnie zarządzać pierwszymi pieniędzmi, świadomie korzystać ze sztucznej inteligencji, dbać o własny dobrostan i odnaleźć się w roli aktywnego obywatela? Na te pytania odpowiada nowy projekt Domu Kultury Polskiej w Wilnie „Algorytmy Przyszłości”.

Program skierowany do młodzieży polskiej na Litwie w wieku 14–19 lat potrwa 18 miesięcy i połączy praktyczną edukację z tematami, które mają coraz większy wpływ na codzienne życie młodych ludzi.

Celem projektu jest rozwijanie kompetencji potrzebnych u progu dorosłości – od zarządzania finansami i wejścia na rynek pracy, przez świadome korzystanie z nowych technologii, aż po odporność emocjonalną i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Projekt został podzielony na cztery główne obszary: finanse i ekonomię, kompetencje cyfrowe i sztuczną inteligencję, dobrostan emocjonalny dziewcząt oraz świadomość obywatelską. Organizatorzy nie chcą ograniczać się do przekazywania teorii. Pokażą młodzieży, jak wykorzystać zdobywaną wiedzę w konkretnych sytuacjach: podczas planowania własnego budżetu, podpisywania pierwszej umowy o pracę, korzystania z narzędzi AI czy podejmowania decyzji dotyczących własnej przyszłości.

OD PIERWSZEJ WYPŁATY PO SZTUCZNĄ INTELIGENCJĘ

Pierwszym filarem projektu będzie Forum Młodego Kapitału poświęcone finansom, przedsiębiorczości i wejściu młodych ludzi na rynek pracy. Dwie części forum zaplanowano na 8 i 29 października 2026 r. W programie znajdą się między innymi zagadnienia dotyczące budżetu osobistego, podatków, ubezpieczeń społecznych, różnych form zatrudnienia, podstaw przedsiębiorczości oraz inwestowania.

Kolejnym działaniem będzie „#bezFiltru” – cykl spotkań poświęconych dobrostanowi i odporności emocjonalnej dziewcząt. Uczestniczki będą rozmawiały między innymi o emocjach, samoakceptacji, stawia-

niu zdrowych granic, samoregulacji oraz wpływie mediów społecznościowych na samopoczucie i postrzeganie własnej wartości. Spotkania zaplanowano na okres od listopada 2026 do stycznia 2027 r.

W 2027 r. projekt skieruje uwagę młodzieży na nowe technologie. W ramach programu „AI bez iluzji” uczestnicy poznają możliwości, ale również ograniczenia sztucznej inteligencji. Zajęcia obejmą takie tematy, jak: etyka, prawa autorskie, ochrona prywatności, weryfikowanie informacji, tworzenie skutecznych poleceń oraz bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z narzędzi AI.

Czwarty filar – „Bitwa Intelktów. Wilno–Warszawa–Bruksela” – będzie poświęcony świadomości obywatelskiej i europejskiej. W przystępnej, angażującej formule młodzież będzie mogła sprawdzić swoją wiedzę o Litwie, Polsce i Unii Europejskiej oraz przekonać się, w jaki sposób decyzje podejmowane na różnych szczeblach wpływają na jej codzienne życie.

WIEDZA, KTÓRA MA ZOSTAĆ NA DŁUŻEJ

– Młodzi ludzie bardzo szybko wkraczają dziś w świat dorosłych

decyzji. Pierwsza praca, własne pieniądze, podatki, sztuczna inteligencja czy presja mediów społecznościowych – wiele z tych wyzwań pojawia się jednocześnie, a nie zawsze jest przestrzeń, żeby spokojnie o nich porozmawiać. Chcemy stworzyć taką przestrzeń i dać młodzieży nie tylko informację, lecz przede wszystkim praktyczne narzędzia – mówią organizatorzy projektu. Projekt nie zakończy się wraz z ostatnim spotkaniem. Organizatorzy planują przygotowanie bezpłatnych materiałów edukacyjnych, do których uczestnicy oraz inne zainteresowane osoby będą mogli wracać również po zakończeniu programu.

Projekt „Algorytmy Przyszłości” realizowany jest przez Dom Kultury Polskiej w Wilnie.

Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej.

Więcej informacji:

Dom Kultury Polskiej w Wilnie <https://www.polskidom.lt/produkt149/aktualnosc/projekt-algorytmy-przyszlosci/>

Inf.Dom Kultury Polskiej w Wilnie

Czy Litwa zmieni stanowisko w sprawie sankcji na Białoruś?

Trump zapowiedział wznowienie kupowania nawozów potasowych od Białorusi. Andrzej Puksztowski sędzi, że Litwa w pierwszej kolejności jest zainteresowana dobrymi relacjami z USA, nawet kosztem relacji z Unią Europejską.

Antoni Radczenko

Donald Trump oświadczył, że jego kraj pracuje nad „potężnym układem” dotyczącym importu nawozów potasowych z Białorusi. „Stany Zjednoczone pracują nad potężnym układem związanym z zakupem potasu z Białorusi. Ceny byłyby znacząco mniejsze niż te, które płacimy obecnie Kanadzie” – oświadczył prezydent USA. Białoruś, po Kanadzie, jest największym producentem nawozów potasowych. Przed kilkoma miesiącami, w ramach umowy o uwolnieniu białoruskich więźniów politycznych, Stany Zjednoczone zniosły sankcje względem szeregu największych przedsiębiorstw nawozowych na Białorusi.

REAKCJA OŚRODKA PREZYDENCKIEGO

Doradca prezydenta Litwy ds. bezpieczeństwa narodowego Deividas Matulionis poinformował, że nie posiada żadnych informacji dotyczących układu Stanów Zjednoczonych z Białorusią. „Tak naprawdę, nie mamy żadnej informacji dotyczącej przygotowywania układu, dlatego komentowanie jest bardzo trudne i nieodpowiedzialne. Wiemy na pewno, że Amerykanie chcieliby nabywać białoruskie nawozy potasowe. To nie jest tajemnica” – podkreślił na antenie Żinių radijas.

Matulionis powiedział, że strona litewska potrzebuje więcej informacji do zajęcia stanowiska w tej sprawie. „Mówiliśmy już Amerykanom, że są sankcje Unii Europejskiej. Musimy się ich trzymać, ponieważ nietrzymanie się sankcji oznaczałoby sankcje dla nas. Dzisiaj ta kwestia jest nie do przyjęcia” – zaznaczył doradca.

„Stany Zjednoczone pracują nad potężnym układem związanym z zakupem potasu z Białorusi” – powiedział Donald Trump Fot. EPA-ELTA

Mindaugas Sinkevičius powiedział dziennikarzom, że Stany Zjednoczone nie zwracały się do Litwy w sprawie tranzytu nawozów potasowych. Szef rządu zaznaczył, że USA są zainteresowane kupowaniem białoruskich nawozów potasowych, ponieważ terazniejsze relacje z Kanadą są skomplikowane.

Jego zdaniem sytuacja mogłaby się zmienić, gdyby sama Białoruś zmieniła swoją politykę względem Rosji, ale na dzisiaj wydaje się, że to jest raczej niemożliwe.

LAWIROWANIE MIĘDZY WASHINGTONEM A BRUKSELA

Polityka zagraniczna Litwy od lat jest pewnym lawirowaniem

między Stanami Zjednoczonymi a krajami Europy Zachodniej. Litwa między innymi ubiega się o stacjonowanie żołnierzy amerykańskich w naszym kraju. Port w Kłajpedzie jest najbardziej wygodną trasą do tranzytu białoruskich nawozów potasowych. Jak w obecnej sytuacji ma zachować się Litwa? Politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego Andrzej Puksztowski sędzi, że z kwestią sankcji względem Białorusi Litwa może mieć problemy wewnątrz kraju. Od lat Wilno pozycjonuje siebie jako jednego z największych krytyków reżimu Łukaszenki.

Zmiana na tym odcinku, jak komentuje politolog, może zostać niezrozumiana przez część mieszkańców.

– Tak, mogą być problemy na poziomie wewnętrznym i na linii relacji z Brukselą. Wydaje mi się jednak, że w tym miejscu najważniejszy jest Trump i Stany Zjednoczone.

13.>>

12.>>

Jeśli będzie duża presja ze strony Trumpa, to Litwa nie będzie miała dużego wyboru. Zresztą, możliwe, że Trump znajdzie inny kraj do tranzytu nawozów potasowych. Być może będzie bardziej zainteresowany w transporcie towaru przez Rosję. Jedno nie podlega wątpliwości, że celem Litwy są jak najlepsze stosunki ze Stanami Zjednoczonymi, nawet kosztem relacji z Brukselą. Sądzę, że takiego rozkroku litewska dyplomacja jeszcze nie miała w ciągu całego okresu niepodległości – ocenia Puksztas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

ALTERNATYWNE ROZWIĄZANIA

Mindaugas Sinkevičius powiedział dziennikarzom, że Stany Zjednoczone nie zwracały się do Litwy w sprawie tranzytu nawozów potasowych. Szef rządu zaznaczył, że USA są zainteresowane kupowaniem białoruskich nawozów potasowych, ponieważ terazniejsze relacje z Kanadą są skomplikowane. „Ameryka szuka alternatywnych rozwiązań, aby zaopatrzyć swych rolników w nawozy” – oświadczył premier. Przewodniczący Sejmu Juozas Oleksa poinformował, że na razie nie ma żadnych przesłanek ku temu, aby Litwa zmieniła swój pogląd na sankcje pod adresem Białorusi.

Minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys, który przebywa z wizytą w Stanach Zjednoczonych, powiedział, że decyzja o kupowaniu nawozów potasowych jest traktowana jako dwustronne relacje. „Widzimy ją i myślimy o niej jako o kwestii dwustronnej, która bezpośrednio na nas nie wpływa” – oświadczył szef litewskiej dyplomacji.

Minister podkreślił, że na dany moment działają sankcje Unii Europejskiej. Zgodnie z wprowadzonymi sankcjami białoruskie nawozy potasowe nie mogą znajdować się na terytorium Unii. Nawet w formie tranzytu. „Nieważne, kto jest właścicielem nawozów. Nieważne, jaka spółka je wysyła

i w jakim kraju jest zarejestrowana. Nawozy potasowe z Białorusi nie mogą znaleźć się na terytorium UE” – wyjaśnił Budrys, dodając, że sankcje zostały wprowadzone ze względu na prześladowanie opozycji, łamanie praw człowieka oraz wspieranie rosyjskiej agresji w Ukrainie. Dopóki to się nie zmieni, to żadna debata nad tą kwestią nie jest możliwa.

BRAK SENTYMENTÓW

Głos zabrała również opozycja. „Naprawdę sądzą, że trwają rozmowy z Białorusią. To, że nie zostaliśmy poinformowani i nie wiedzieliśmy, co się dzieje – uważam za naszą dyplomatyczną

Polityka zagraniczna Litwy od lat jest pewnym lawirowaniem pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a krajami Europy Zachodniej. Litwa między innymi ubiega się o stacjonowanie żołnierzy amerykańskich w naszym kraju. Port w Kłajpedzie jest najbardziej wygodną trasą do tranzytu białoruskich nawozów potasowych.

przegraną” – oświadczył w Sejmie lider konserwatystów Laurynas Kasčiūnas.

Puksztas sądzi, że obecnie Litwa gra na wyczekanie i dlatego litewscy politycy komentują sprawę w sposób bardzo stonowany.

– Wszyscy jednak zdają sobie sprawę, że Donald Trump potrafi bardzo mocno działać. Trump, zwłaszcza w kwestiach handlowych, może uderzyć bardzo mocno. Czy to poprzez wyprowadzenia wojsk, czy ochłodzenie stosunków dyplomatycznych. Trudno prognozować, jaka będzie reakcja Trumpa. Śmiem twierdzić, że tutaj on nie ma żadnych sentymentów. Wydaje mi się, że mamy do czynienia z większą rozgrywką. Trump chce mieć Łukaszenkę w roli pośrednika w kontaktach z Moskwą – zaznacza politolog.

Białoruś, obok Rosji, Kanady i USA, jest jednym z największych producentów nawozów potasowych. Białoruś odpowiada mniej więcej za 20 proc. światowej produkcji. Po tym, gdy w 2022 r. został wstrzymany tranzyt przez port w Kłajpedzie, Białoruś eksportuje swoją produkcję przez rosyjskie porty. Głównymi rynkami zbytu są Chiny oraz Brazylia. ■

MRF
MEDIU
REMIMO
FONDAS

Strona litewska oświadczyła, że nie posiada żadnych informacji o układzie USA z Białorusią Fot. Dainius Labutis, ELTA

Angielski nadal króluje, ale rośnie zainteresowanie nowymi językami

Angielski pozostaje pierwszym wyborem Litwinów, ale na językowej mapie kraju coraz mocniej zaznaczają się: niemiecki, hiszpański i francuski.

Honorata Adamowicz

Dzisiaj nauka języka obcego coraz częściej ma konkretny cel – ma pomóc w karierze, studiach, podróżach lub rozpoczęciu życia za granicą. Europejski Dzień Języków obchodzony 26 września przypomina, jak ważna stała się znajomość języków w codziennym życiu.

– Angielski pozostaje wyraźnym liderem. Jest potrzebny w pracy, podczas studiów, podróży i w codziennym życiu w internecie. Coraz częściej wybierane są jednak także: niemiecki, hiszpański i francuski. Z naszej praktyki wynika, że ludzie najczęściej wybierają dzisiaj język z bardzo konkretnym celem – ze względu na pracę, studia, podróżę lub życie za granicą – mówi Lina Abraitienė, dyrektorka, tłumaczka i lektorka biura tłumaczeń oraz Szkoły Językowej „Bella Verba”.

ROSYJSKI TRACI, ROŚNIE POPULARNOŚĆ INNYCH JĘZYKÓW

W ostatnich latach szczególnie wyraźne zmiany widać w wyborze drugiego języka obcego w szkołach. Maleje liczba uczniów uczących się rosyjskiego, natomiast rośnie zainteresowanie niemieckim, francuskim i hiszpańskim. Angielski pozostaje podstawowym językiem, ale coraz ważniejsza staje się znajomość więcej niż jednego języka.

MŁODZI WYBIERAJĄ JĘZYK DLA KARIERY

– Młodzi częściej wybierają angielski, niemiecki, hiszpański czy francuski i wiążą naukę z edukacją, karierą oraz międzynarodową mobilnością. Starsze osoby częściej uczą się języków ze względu na podróże, kontakty z bliskimi mieszkającymi za granicą albo po prostu z chęci nauczenia się czegoś nowego – mówi dyrektorka Bella Verba.

Lepiej uczyć się 20–30 minut każdego dnia niż przez kilka godzin tylko raz w tygodniu Fot. Freepik

KILKA MIESIĘCY DO PIERWSZEJ ROZMOWY

Tempo nauki zależy przede wszystkim od intensywności oraz celu. Przy codziennej nauce i aktywnym używaniu języka w prostych sytuacjach można zacząć się porozumiewać już po kilku miesiącach.

– To zależy od intensywności nauki i celu. Przy codziennej nauce i aktywnym używaniu języka w prostych sytuacjach można zacząć się porozumiewać już po kilku miesiącach. Aby osiągnąć samodzielny poziom B1–B2, zazwyczaj potrzeba kilkuset godzin ukierunkowanej nauki – zaznacza Abraitienė.

Jej zdaniem kluczowe znaczenie mają regularność, motywacja i praktyczne wykorzystanie języka. Lepiej uczyć się 20–30 minut każdego dnia niż przez kilka godzin tylko raz w tygodniu.

– Bardzo często największą przeszkodą nie jest wiek ani brak zdolności, lecz strach przed popełnieniem błędów – dodaje rozmówczyni.

NA NAUKĘ JĘZYKA NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO

Nauka języka może być podejmowana również po 60. czy 70. roku życia. Starsza osoba może potrzebować większej liczby powtórek i nieco wolniejszego tempa, ale często ma silną motywację i dokładnie wie, dlaczego chce nauczyć się danego języka.

Korzyści nie ograniczają się przy tym do samej komunikacji.

– Nauka języka nieustannie ćwiczy pamięć, uwagę, zdolność przełączania się między zadaniami i szybkie znajdowanie właściwego słowa. Badania wskazują na możliwy pozytywny wpływ na niektóre funkcje poznawcze, choć nie należy traktować nauki języka jako samostojącej ochrony przed demencją. Nie mniej ważna jest korzyść społeczna – komunikacja, większa pewność siebie i bardziej aktywne życie – podkreśla lektorka.

Ceny kursów na Litwie zależą od formy nauki, wielkości grupy i długości zajęć. Obecnie grupowy kurs obejmujący około 40 godzin dydaktycznych kosztuje około 220–350 euro. Lekcje indywidualne są droższe. ■

Pracownicy socjalni na Litwie sami potrzebują pomocy

Honorata Adamowicz

Pomagają innym, ale coraz częściej sami potrzebują wsparcia. Pracownicy socjalni na Litwie mierzą się z rosnącą liczbą osób wymagających pomocy, ogromnym obciążeniem pracą, wypaleniem zawodowym i presją emocjonalną.

Przed Dniem Pracownika Socjalnego, obchodzonym 27 września, Alma Nevierienė, przedstawicielka Litewskiego Związku Zawodowego Pracowników Socjalnych „Solidarumas”, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zwraca uwagę na problemy, z którymi na co dzień mierzą się osoby stojące na pierwszej linii pomocy społecznej.

PRACA WYMAGAJĄCA WIEDZY, ODPOWIEDZIALNOŚCI I EMPATII

Zakres obowiązków pracownika socjalnego jest bardzo szeroki. Ocenia on potrzeby człowieka w zakresie usług społecznych, pomaga tworzyć indywidualne plany, koordynuje pomoc oraz reprezentuje prawa i uzasadnione interesy podopiecznych.

Z osobami korzystającymi z pomocy pracują również pracownicy indywidualnej opieki, opiekunowie świadczący usługi w miejscu zamieszkania, pielęgniarki i opiekunowie medyczni. Konkretnie obowiązki zależą od charakteru placówki oraz zakresu odpowiedzialności przypisanej danemu pracownikowi.

– Zakres działalności pracownika socjalnego jest bardzo szeroki i bardzo odpowiedzialny. To trudna praca, która wymaga nie tylko wiedzy zawodowej, ale również empatii. Znaczenie pracowników socjalnych w społeczeństwie będzie tylko rosło. Społeczeństwo się starzeje, zmienia się sytuacja demograficzna, a liczba osób potrzebujących profesjonalnej pomocy wzrasta. Dzisiaj nie wyobrażam sobie społeczeństwa bez pracownika socjalnego. Przybywa osób, które potrzebują jego pomocy – mówi Alma Nevierienė.

WIELKIE OBCIĄŻENIE PROWADZI DO WYPALENIA

Pracownicy sektora socjalnego mierzą się dzisiaj z ogromnym obciążeniem pracą, napięciem emocjonalnym i ryzykiem wypalenia zawodowego.

– Nasi pracownicy sektora socjalnego spotykają się również z pewnymi przejawami mobbingu, ale przede wszystkim z ogromnymi obciążeniami. Pracownicy doświadczają wypalenia zawodowego. Tak duże obciążenie wpływa na zdrowie emocjonalne i fizyczne człowieka, a jednocześnie cierpi na tym jakość pracy – mówi przedstawicielka związku zawodowego.

Jej zdaniem sytuacja staje się szczególnie poważna, gdy pracownik doświadcza ze strony pracodawcy presji emocjonalnej czy poniżania. Może to odbić się nie tylko na jego samopoczuciu, ale również na jakości świadczonych usług.

TRUDNE RELACJE RÓWNIEŻ Z PODOPIECZNYMI

Nie zawsze łatwe są także relacje pracowników z osobami korzystającymi z usług społecznych. Rozmówczyni podkreśla, że zda-

rzają się różne sytuacje, a każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie.

– Każdy jest człowiekiem, zarówno pracownik socjalny, jak i osoba, która otrzymuje pomoc. Zdarzają się różne sytuacje. Czasami osoba korzystająca z usług wymaga czegoś, czego pracownik socjalny czy pracownik indywidualnej opieki, zgodnie z ustalonym planem i rozpoznanymi potrzebami, nie może zrobić. Pracownik musi nie tylko pomagać człowiekowi, ale również przestrzegać ustalonego planu usług, zasad zawodowych i granic swoich kompetencji. Pracownik socjalny często działa tam, gdzie człowiek najbardziej potrzebuje pomocy wśród osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych czy zmagających się z innymi trudnościami, dlatego jakość jego pracy zależy nie tylko od profesjonalizmu, ale również od warunków, w jakich sam musi pracować. Gdy liczba osób potrzebujących wsparcia rośnie, zmniejszenie nadmiernego obciążenia pracowników socjalnych staje się nie tylko kwestią ich dobrostanu, lecz także jakości pomocy, którą otrzymują najbardziej potrzebujący – podkreśla Alma Nevierienė. ■

Pracownicy sektora socjalnego mierzą się dzisiaj z ogromnym obciążeniem pracą, napięciem emocjonalnym i ryzykiem wypalenia zawodowego
Fot. Apolinary Klonowski

Największe gryzonie świata zamieszkały w kowieńskim zoo

Jeszcze kilka lat temu kapibara była poza Ameryką Południową mało znanym zwierzęciem. Dziś jej wizerunek można znaleźć na ubraniach, kubkach, plecakach, zeszytach.

Niezwykle popularne są pluszaki w kształcie kapibar. Zaokrąglona sylwetka i spokojny wyraz pyska sprawiają, że kapibara kojarzy się ze spokojem i dystansem.

KAPIBARY – DOSKONALI PŁYWACY

Te największe gryzonie świata wzbogaciły różnorodność gatunków prezentowanych w litewskim zoo. Do Litewskiego Ogrodu Zoologicznego w Kownie przywieziono kapibary wielkie – dwa młode, 10-miesięczne samce.

– W ostatnich latach kapibary stały się jednymi z najbardziej rozpoznawalnych zwierząt Ameryki Południowej, dlatego możliwość obserwowania ich na żywo pozwoli bliżej poznać ich wygląd, zachowanie oraz wyjątkowe przystosowanie do życia w pobliżu wody. Ich życie jest nierozdzielnie związane z wodą, w której kapibary nie tylko chowają się w razie zagrożenia, ale także regulują temperaturę ciała, odpoczywają, a nawet drzemą. Oczy, uszy i nozdrza znajdujące się w górnej części głowy pozwalają zwierzęciu niemal całkowicie zanurzyć się w wodzie, a jednocześnie obserwować otoczenie – opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Rimgailė Pėtelytė-Brazaitienė, kierowniczka górnej części terenu w kowieńskim zoo.

Kapibary porozumiewają się za pomocą różnych dźwięków, ostrzegają członków grupy przed niebezpieczeństwem, a opieką nad młodymi zajmuje się kilka samic z grupy. Ponadto kapibary doskonale współistnieją z innymi gatunkami zwierząt.

SYMBOL POKOJU, PRZYJAŹNI I TOLERANCJI

Kapibary wielkie (*Hydrochoerus hydrochaeris*) mogą osiągać

Samce kapibar wielkich na razie nie mają imion – wybiorą je goście kowieńskiego zoo **Fot. Lietuvos zoologijos sodas**

do 62 cm wysokości i ważyć nawet 66 kg. Samice są zazwyczaj cięższe od samców. W naturze kapibary żyją do 12 lat. Naturalnie występują w Ameryce Południowej, m.in. w Brazylii, Wenezueli, Kolumbii, Peru i Boliwii. Najczęściej zamieszkują okolice rzek, jezior, bagien, zalewowych łąk oraz innych terenów obfitujących w wodę. Żywią się trawą, roślinami wodnymi, trzcina, korą drzew i owocami. Są również koprofagami – zjadają własne odchody, aby lepiej przyswajać substancje zawarte w pokarmie roślinnym. Kolejną wyjątkową cechą biologiczną jest znajdujący się na pysku gruczoł zapachowy, nazywany „morrillo”, którego kapibary używają do oznaczania terytorium oraz przekazywania informacji o swoim statusie społecznym.

Ciekawostką jest to, że gdy kapibary wyczuwają zagrożenie, nurkują pod wodę i mogą wstrzymać oddech nawet na pięć minut. Na pierwszy rzut oka mogą wydawać się niezdarne, jednak w razie zagrożenia na lądzie potrafią biec z prędkością do 35 km/h.

W internecie szeroko rozpowszechniły się nagrania, na których można zobaczyć je spokojnie spędzające czas z najróżniejszymi zwierzętami: na ich grzbietach siedzą ptaki i małpy, obok nich spacerują psy lub koty, a czasami kapibary zupełnie bez obaw odpoczywają w pobliżu aligatorów. Ta wyjątkowa umiejętność zgodnego współistnienia z innymi sprawiła, że stały się nieoficjalnym światowym symbolem pokoju, przyjaźni i tolerancji.

IMIONA WYBIORĄ GOŚCIE ZOO

Kapibary były już wcześniej hodowane w Litewskim Ogrodzie Zoologicznym w Kownie, od 2002 r. W ostatnim czasie tego gatunku jednak w zoo nie było. Nowych mieszkańców odwiedzający mogą zobaczyć od razu po wejściu przez bramę ogrodu zoologicznego. Kapibary zamieszkały obok wybiegu mrówkojada wielkiego. Samce kapibar wielkich, które urodziły się w zoo w Rydze, na razie nie mają imion – wybiorą je odwiedzający kowieńskie zoo.

Opr. J.G.

Spotkania wokół królewskich insygniów – wyjątkowy weekend w muzeum

Justyna Giedrojć

W dniach 25–26 września Muzeum Dziedzictwa Kościelnego zaprasza do bliższego poznania jednego z najważniejszych odkryć archeologicznych i historycznych na Litwie ostatniej dekady – insygniów grobowych władców, odnalezionych w 2024 r. w katedrze wileńskiej. W programie przewidziano wykłady, oprowadzanie po wystawie oraz zajęcia edukacyjne.

Otwarta w lipcu br. wystawa „Slėpti savyje” (Ukryte w sobie) pozwala poznać nie tylko prezentowane eksponaty, lecz także burzliwą historię skarbcza katedralnego – jego ukrywania i kolejnych odkryć. Cenne przedmioty przetrwały trudne czasy i do dziś są świadkami historii Litwy.

KORONY, BERŁO I JABŁKO KRÓLEWSKIE

W najbliższy piątek i sobotę zwiedzający będą mogli z bliska poznać odnalezione przed dwoma laty insygnia grobowe władców Litwy i Polski: Aleksandra Jagiellończyka, Elżbiety Habsburżanki i Barbary Radziwiłłówny – korony, berła oraz jabłka królewskiego. Wraz z regaliai odnaleziono również wyjątkowo kunsztownie wykonane ozdoby, insygnia biskupie, wota, tabliczki przedstawiające sceny z życia św. Kazimierza oraz kolekcję kamieni szlachetnych.

Kuratorzy wystawy, prof. dr hab. Giedrė Mickūnaitė i dr Laura Petrauskaitė, wygłoszą wykłady, podczas których przedstawiać ideę wystawy oraz historię prezentowanych na niej cennych przedmiotów.

Program oprowadzania po wystawie uzupełnią zajęcia edukacyjne. W sobotę 26 września uczestnicy wydarzenia będą mogli odkrywać prezentowane na wystawie skarby oraz ich historie podczas gry „Bingo skarbcza”.

Udział w wykładach jest bezpłatny, wstęp wolny. Udział w oprowadzaniu oraz zajęciach edukacyjnych kosztuje 1 euro plus bilet wstępu. Na oprowadzanie i zajęcia edukacyjne obowiązuje wcześniejsza rejestracja mailowa: muziejus@muziejus.lt albo tel. +370 5 269 7803.

PREZENTACJA SKARBCA KATEDRY WILEŃSKIEJ

Wystawa „Slėpti savyje” stanowi kolejny rozdział prezentacji w Muzeum Dziedzictwa Kościelnego kolekcji Skarbcza Katedry Wileńskiej. Jej tytuł nawiązuje do czasów, w których nie było możliwości bezpiecznego przeniesienia cennych przedmiotów, a sama katedra stawała się najbezpieczniejszym miejscem ich ukrycia.

– Zapraszamy do podróży w czasie i poznania dramatycznych dziejów Skarbcza Katedry – od ukrycia skarbów w latach 1655, 1939 i 1991 po ich odkrycia w latach 1931, 1985 i 2024 – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Laura Petrauskaitė, współkuratorka wystawy.

Ekspozycja udostępniona publiczności w 2009 r. została wzbogacona o najnowsze znaleziska z 2024 r. Po konserwacji i przeprowadzeniu wstępnych badań naukowych są one po raz pierwszy prezentowane razem ze skarbami odkrytymi w katedrze wileńskiej w 1985 r. Część eksponatów prezentowana jest w stanie, w jakim zostały wydobyte ze skrytki, po przeprowadzeniu jedynie niezbędnych prac zabezpieczających je przed dalszym niszczeniem.

Schówek ze skarbem obejmującym regalia należące do polsko-litewskich władców odkryto w grudniu 2024 r. w kryptach katedry wileńskiej. Znajdowały się w niej przedmioty odnalezione w 1931 r., a następnie prawdopodobnie ukryte w 1939 r. w obawie przed zniszczeniem podczas II wojny światowej. W 1931 r. w podziemiach katedralnych polscy badacze odkryli groby królewskie Zygmunta Augusta, Aleksandra Jagiellończyka i Elżbiety Habsburżanki oraz insygnia grobowe.

Wystawa „Slėpti savyje” będzie czynna do 30 stycznia 2027 r. ■

Wystawa „Slėpti savyje” stanowi kolejny rozdział prezentacji w Muzeum Dziedzictwa Kościelnego kolekcji Skarbcza Katedry Wileńskiej Fot. Evgenia Levin

Gdy pasja spotyka się z misją – 15 lat działalności Stowarzyszenia Polonistów na Litwie

Poloniści na Litwie, zrzeszeni w stowarzyszeniu, pewnym krokiem, energicznie wkraczają w kolejne lata. Piętnastolecie podsumowali podczas „Letniego pikniku polonistycznego” zorganizowanego w gościnnych plenerach Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie.

Idea przyświecająca założycielkom była prosta, a zarazem ambitna: połączyć teorię akademicką z praktyką szkolną i przenieść doświadczenia polskich dydaktyków na grunt polskiej oświaty na Litwie. Stowarzyszenie stało się więc remedium na potrzeby i oczekiwania nauczycieli w obliczu przemian społecznych.

– Nie zamierzaliśmy przejmować gotowych wzorców od naszych kolegów z Polski ani ich naśladować, chodziło o wzbudzenie dyskusji i poszukiwanie własnych metod pracy, skutecznych w naszej sytuacji – opowiada dr Irena Masojć.

W gronie założycielek, oprócz wspomnianej już doktor z Uniwersytetu Witolda Wielkiego, znalazły się polonistki: Anna Jasińska, Da-

nuta Korkus, dr Henryka Sokołowska i Danuta Szejnicka, która pełni funkcję prezesa Zarządu.

JAK TO SIĘ ZACZĘŁO? 15 LAT STOWARZYSZENIA POLONISTÓW NA LITWIE

– Siłą stowarzyszenia zawsze byli i będą ludzie – uważa Anna Jasińska, nauczycielka ekspert języka polskiego i literatury. – Ich otwartość, gotowość do współpracy i dzielenia się doświadczeniem sprawiają, że rodzą się nowe pomysły, wartościowe projekty i inicjatywy, które wykraczają poza szkolne mury, wzmacniając obecność polskiego języka i kultury oraz budując poczucie tożsamości polskiej na Litwie.

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Piętnaście lat działalności stowarzyszenia trudno zamknąć w kalendarzu wydarzeń, bo za nazwami konferencji, seminariów, konkursów i projektów kryją się przede wszystkim spotkania ludzi, wymiany doświadczeń i pomysłów. Wiele działań wyszło poza pokój nauczycielski i sale lekcyjne. Olimpiada Literatury i Języka Polskiego dla Szkół Podstawowych, która dla finalistów ma swój szczególny ciąg dalszy – podróż do Warszawy na konfrontację z uczestnikami z Polski. Konkursy literackie, projekty edukacyjne i inicjatywy wykorzystujące nowe technologie odpowiadają na potrzeby współczesnego młodego człowieka.

19.>>

Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie gościnnie przywitało polonistów z całej Wileńszczyzny
Fot. Bożena Ustjanowska

18.>>

Dzięki temu język polski prze- staje być tylko przedmiotem wpi- sanym do szkolnego planu. Sta- je się narzędziem opowiadania o świecie i o sobie, językiem twór- czości, emocji i spotkania z drugim człowiekiem. Bohaterowie schodzą z kart podręcznika, by pojawić się w prezentacji, filmie, interpretacji młodego człowieka – czasem zaska- kującej, czasem bardzo osobistej.

Są też sprawy mniej widowisko- we, ale nie mniej ważne: rozmowy o podstawach programowych, pod- ręcznikach, egzaminach i miejscu języka polskiego i literatury w li- tewskim systemie oświaty.

– Stowarzyszenie jest tam, gdzie trzeba upomnieć się o ja- kość nauczania, ale również tam, gdzie wystarczy podsunąć na- uczycielowi dobry pomysł i dodać odwagi do szukania własnej drogi – uważa Danuta Szejnicka, polo- nistka od lat dzierżąca nietłatwy ster prezesowania.

15 LAT RAZEM. CO DZIŚ ROBI STOWARZYSZENIE POLONISTÓW NA LITWIE?

Dziś do grona założycielek do- łączyły polonistki ze szkół mia- sta Wilna, rejonu wileńskiego,

trockiego i solecznickiego, które współtworzą Zarząd Stowarzysze- nia, wnosząc do jego pracy własne doświadczenia, pomysły i nową energię. Razem z ponad 80 człon- kami, dbają o to, by to, co przed piętnastu laty zaczęło się od wspól- nej idei, nie tylko trwało, lecz tak- że rozwijało się i odpowiadało na zmieniające się potrzeby polskiej szkoły na Litwie.

Letnie spotkanie w wileńskim Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego połączyło refleksyjną dumę z do- tychczasowych osiągnięć z twór- czym zapalem planowania przy- szłości. Dyrektor gimnazjum, pani Helena Juchniewicz, oprowadziła polonistów po uroczych zakątkach przestrzeni wokół szkoły. Uwagę zwróciło pomysłowe wykorzysta- nie naturalnego krajobrazu – prze- strzenie do edukacji i regeneracji zintegrowane z otoczeniem, ple- nerowy amfiteatr, a nawet ścieżka zdrowia, którą można przemierzać boso, doświadczając różnych fak- tur i bodźców. Do tego kwietniki i zielniki, a nawet szkolna szklar- nia. Wszystko tu zdaje się prze- konywać, że szkoła nie kończy na progu budynku, a przestrzeń do nauki może zaczynać się tam, gdzie otwierają się drzwi na świat.

Polonistka Joanna Szczygłow- ska zaprosiła wszystkich na wirtu- alny spacer z Tadeuszem Konwic- kim – to nie tylko ukłon w stronę uświetnienia Roku Konwickiego, ale przypomnienie, że w Nowej Wi- lejce są miejsca, które pamiętają ślady wybitnego pisarza i reżysera. Z kolei Regina Paszuta przedstawi- ła zestawienie statystyczne związa- ne z możliwościami i wyzwaniem matury z języka polskiego i litera- tury, w kontekście poziomu pod- stawowego i rozszerzonego.

Przy kawie i pysznych wypie- kach – bo polonistki potrafią za- dbać nie tylko o umysły, ale też o żołądki – toczyły się rozmowy o planach na przyszłość. Skromny jubileusz, choć skłania do ogląda- nia się za siebie, jest przecież także dobrym momentem, by spojrzeć przed siebie. Pomysłów nie bra- kuje, podobnie jak energii do ich realizacji. Niektóre pomysły kieł- kują, inne już nabierają konkret- nych kształtów. Najważniejsze, że są ludzie, którzy chcą się spotykać, dzielić doświadczeniem i wspólnie pracować, by język polski na Li- twie nadązał za zmieniającym się światem i pozostawał ważny dla kolejnych pokoleń. ■

Monika Urbanowicz

Ceny paliw rosną. Rząd powołuje się na Polskę i Europę, rozważa tańszy transport publiczny

Rosnące ceny paliw znów uderza- ją w kierowców, ale rząd nie spieszy się z obniżką akcyzy. Premier Min- daugas Sinkevičius wskazuje na ogromne koszty takiego rozwiązania i proponuje alternatywę, która mo- głaby skłonić Litwinów do pozosta- wienia samochodów w garażach.

„Plan (obniżenia akcyzy na olej napędowy – red.) jest kosztowny i nie wiem, czy zdecydujemy się go zrealizować, ponieważ (...) gdyby- śmy obniżyli akcyzę o 10 centów, zniżka w cenie końcowej wyniosła- by 12 centów, ponieważ do tych 10 centów doliczony zostałby jeszcze VAT, (...) co miesiąc kosztowałoby to 20 milionów euro. Ile czasu bę- dziemy stosować taki środek, tyle

pomnożymy przez liczbę miesięcy: dwa miesiące – 40 milionów, trzy miesiące do końca roku – 60 mi- lionów euro” – powiedział Mindaugas Sinkevičius.

Według szefa rządu nawet Pol- ska, dysponująca znacznie silniej- szą gospodarką, wycofuje się z po- dobnych rozwiązań.

Szef rządu wskazał, że bardziej realnym rozwiązaniem mogłoby być wsparcie transportu publicznego.

„Alternatywne rozwiązania, które obserwowaliśmy zarówno w Niem- czech, jak i w Holandii oraz w innych krajach, skupiały się na obniżeniu cen biletów w transporcie publicz- nym, czy to w pociągach, czy w auto- busach” – powiedział premier.

Premier zaznaczył jednak, że trudno przewidzieć, czy tańsze bi- lety skłoniłyby mieszkańców Litwy do rezygnacji z samochodów.

Wcześniej Mindaugas Sinke- vičius deklarował, że rząd mógłby ponownie rozważyć ulgę w akcyzie, gdyby cena ropy przez dłuższy czas utrzymywała się powyżej 100 do- larów amerykańskich za baryłkę. Minister finansów Taurimas Valys wskazywał natomiast na przekro- czenie tego poziomu przez co naj- mniej pięć dni.

Cena ropy typu Brent przekra- cza próg 100 dolarów amerykań- skich za baryłkę już od prawie dwóch tygodni. ■

Opr. J.B. ma podst. BNS

Aleś Zarembiuk – jestem przekonany, że Białoruś może być państwem demokratycznym, europejskim i niezależnym

Rozmowa z Alesiem Zarembiukiem, prezesem Fundacji „Dom Białoruski” w Warszawie.

Leszek Wątróbski: Dom Białoruski w Warszawie jest dziś jednym z najważniejszych miejsc pomocy dla Białorusinów, którzy z powodu represji politycznych musieli opuścić swój kraj. Trafiają tu byli więźniowie polityczni, osoby deportowane z Białorusi, rodziny rozdzielone przez represje, kobiety wychowujące dzieci bez uwięzionych mężów, a także ludzie, którzy po przyjeździe do Polski muszą zaczynać życie od początku.

Aleś Zarembiuk: Dzisiaj naszym najważniejszym zadaniem jest pomoc osobom represjonowanym przez reżim Aleksandra Łukaszenki, w tym byłym więźniom politycznym – mówi Aleś Zarembiuk. – To ludzie, którzy przeżyli rzeczy naprawdę dramatyczne – tortury, wielomiesięczne więzienie, rozdzielanie rodzin, odebranie dzieci rodzicom.

Pomoc tym, którzy zaczynają życie od nowa

Wielu Białorusinów przyjeżdża do Polski bez pieniędzy, dokumentów, znajomości języka i wiedzy, jak funkcjonować w nowym kraju. Dom Białoruski pomaga im w sprawach najbardziej podstawowych: udziela zapomóg finansowych, organizuje pomoc psychologiczną, kursy języka polskiego, spotkania integracyjne oraz pomaga w znalezieniu pracy.

Czy wasza pomoc ogranicza się tylko do udzielenia tylko pomocy finansowej?

Nie chcemy dawać tylko ryby. Chcemy dać wędkę, żeby człowiek sam mógł łowić ryby. Białorusini, którzy przyjeżdżają do Polski, chcą pracować. Chcą nauczyć się języka, znaleźć zatrudnienie, potwierdzić swoje kwalifikacje, uznać dyplom albo zdobyć nowy zawód – mówi. Bardzo często osoby korzystające z pomocy pytają nie o kolejną zapomogę, lecz o możliwość podjęcia pracy. Kiedy otrzymują pomoc finansową, bardzo

Aleś Zarembiuk, prezes Fundacji „Dom Białoruski” w Warszawie

Fot. Leszek Wątróbski

często pytają nas przede wszystkim: „A kiedy pomożecie mi znaleźć pracę?”. To jest bardzo dobry znak.

Pomagacie także byłym więźniom politycznym. Czego najbardziej potrzebują?

Ich doświadczenia często pozostawiają ślad na długo po opuszczeniu zakładu karnego. Człowiek, który spędził miesiące czy lata w więzieniu, nie zostawia tych doświadczeń za bramą zakładu karnego. One zostają w psychice.

Byli torturowani i przetrzymywani w izolacji, w bardzo trudnych warunkach. Zimne cele, beton, światło palące się bez przerwy, brak prywatności, głodzenie, presja psychiczna i propaganda puszczana na cały głos – to doświadczenia, których nie da się łatwo wymazać z pamięci. Dlatego Dom Białoruski organizuje także indywidualną i grupową pomoc psychologiczną. Szczególną uwagę poświęca kobietom, których mężowie pozostają w więzieniach. Część z nich ma mężów w więzieniach. Przyjechały do Polski z dziećmi i znalazły się w zupełnie nowej sytuacji. Potrzebują nie tylko pomocy materialnej, ale także psychologicznej – mówi działacz.

Represje wywołali kolejną falę emigracji z Białorusią. Co ją cechuje?

Represje powodują kolejne fale

emigracji. Niektórzy po wyjściu z więzienia są deportowani z Białorusi. Do Polski przyjeżdżają często bez dokumentów i muszą zaczynać życie od początku.

Cały czas przyjeżdżają. Są osoby, które po uwolnieniu z więzienia zostały deportowane i trafiają do Polski. Często nie mają żadnych dokumentów. Dostają tylko jakiś dokument potwierdzający deportację i muszą zaczynać życie od początku. Represje dotyczą także całych rodzin. Przytoczę historię kobiety z Brześcia, samotnie wychowującej małą córkę. Kobieta została aresztowana za działalność protestacyjną, a dziecko odebrano matce i powierzono rodzinie zastępczej. Matka spędziła w więzieniu prawie trzy lata. Kiedy ją rozdzielono z córką, dziewczynka miała około trzech lat. Kiedy po wielu miesiącach udało się doprowadzić do jej przyjazdu do Polski, miała już około sześciu lat. Dzięki naciskom i pomocy strony amerykańskiej udało się połączyć rodzinę. Takich dramatów jest jednak znacznie więcej.

Polska stała się dla osób represjonowanych krajem pierwszego wyboru.

Tak. Jesteśmy Polsce ogromnie wdzięczni. Takiej pomocy, jaką otrzymują Białorusini w Polsce, nie daje nam dzisiaj chyba nikt inny.

20.>>

Według danych, które znam około 150 tys. Białorusinów legalnie pracuje w Polsce i płaci tutaj podatki. Ponad 12 tys. to studenci. Są także osoby posiadające Kartę Polaka oraz Białorusini, którzy uzyskali już polskie obywatelstwo. Skala emigracji wyraźnie zwiększyła się po 2020 r. Sam przyjechałem do Polski wcześniej – w 2010 r. Byłem wówczas radnym i ponownie kandydował w wyborach. Władze wszczęły przeciwko mnie sprawę karną i otrzymałem informację, że mogę zostać aresztowany.

Nie chodziło nawet o to, że bałem się więzienia. Obawiałem się przede wszystkim, że podczas przesłuchań mogę zostać zmuszony do ujawnienia informacji, które posiadałem jako człowiek opozycji. Dziś, sytuacja jest znacznie bardziej brutalna. – Ludzie dostają wieloletnie wyroki – 10, 15, a nawet 25 lat.

Jak emigranci z Białorusi radzą sobie z językiem polskim?

Jednym z najważniejszych elementów pomocy jest nauka języka polskiego. Dom Białoruski prowadzi kursy na różnych poziomach – od A1 do B2. Zainteresowanie jest tak duże, że czasami trzeba czekać na miejsce. Język jest kluczowy. Bez języka trudniej znaleźć pracę, załatwić sprawy urzędowe, wynająć mieszkanie, porozumieć się w szkole czy u lekarza. Znajomość polskiego jest jednak nie tylko narzędziem ułatwiającym codzienne życie. To również droga do integracji ze społeczeństwem. Jednocześnie Dom Białoruski dba o zachowanie języka białoruskiego.

Organizuje zajęcia dla dzieci, wydarzenia kulturalne i gromadzi książki w tym języku. Można bardzo dobrze znać język polski i jednocześnie mówić po białorusku. Dlatego prowadzimy zajęcia dla dzieci, organizujemy wydarzenia kulturalne i dbamy o książki w języku białoruskim. Jest to szczególnie ważne w sytuacji, gdy na Białorusi kolejne publikacje są zakazywane, a książki niewygodnych dla władz autorów usuwane z bibliotek i szkół.

Czy Dom Białoruski to tylko pomoc socjalna?

Choć pomoc osobom represjonowanym pozostaje podstawą działalności, Dom Białoruski pełni również funkcję centrum życia społecznego i kulturalnego białoruskiej emigracji. Odbывают się tu spotkania historyczne, wystawy, prezentacje książek, konferencje i wydarzenia kulturalne. Organizowane są także spotkania z dyplomatami, przedstawicielami ambasad, przedsiębiorcami i organizacjami społecznymi. Dom Białoruski jest swego rodzaju hubem, miejscem, w którym mogą spotykać się różne białoruskie organizacje działające na emigracji. Budynek udostępniany jest również innym organizacjom. – Ten budynek został przeznaczony przez polski rząd dla organizacji białoruskich działających na uchodźstwie. To miejsce żyje od rana do wieczora. W ciągu dnia odbywają się zajęcia dla dzieci, spotkania i szkolenia, wieczorem kolejne wydarzenia. Na większe imprezy przychodzi nawet około 200 osób. Dom Białoruski nie jest tylko biurem. To miejsce spotkań.

Jak odnaleźć się w Polsce?

Jednym z zadań Domu Białoruskiego jest również pomaganie nowo przybyłym w zrozumieniu polskich procedur i codziennego życia. Organizowane są spotkania dotyczące ZUS-u, urzędu skarbowego i innych instytucji. Tłumaczymy, jak działają polskie procedury, gdzie trzeba pójść, jakie dokumenty złożyć, jak wygląda system. Jest to dla wielu osób doświadczenie zupełnie nowego sposobu funkcjonowania państwa. To jest zupełnie inny system niż dyktatura. Nie można po prostu zadzwonić do kogoś wysoko postawionego i „załatwić sprawy”. Trzeba znać procedury i działać zgodnie z prawem. Dom pomaga także w poszukiwaniu pracy: organizuje szkolenia, uczy pisania CV, podpowiada, gdzie szukać zatrudnienia i jak przedstawiać swoje kwalifikacje pracodawcom. Pomoc dotyczy również tak zwyczajnych spraw jak wynajęcie mieszkania, zapisanie dziecka do szkoły czy załatwienie dokumentów. Ważną rolę odgrywają sami Białorusini, którzy wcześniej przeszli tę drogę. Czasami najlepsza pomoc wygląda tak: „Ja już to zrobiłem, wiem, gdzie trzeba pójść, pokażę ci”.

Jak wygląda wasza działalność skierowana do dzieci emigrantów?

Dzieci są szczególną grupą. Dom Białoruski organizuje dla nich zajęcia w języku białoruskim, zajęcia teatralne i taneczne. Dzieci spotykają się, integrują i przygotowują przedstawienia. Chodzi nie tylko o zabawę. Ważne jest zachowanie języka i świadomości narodowej. 22.>>

■ Graffiti na ścianie ogrodowej Fot. Leszek Wątróbski

21.>>

Język buduje świadomość narodową. Dzięki niemu człowiek zachowuje poczucie własnej tożsamości. Dom Białoruski jest również miejscem pamięci. Organizowane są wystawy i Dni Pamięci, podczas których przypomina się ludzi, którzy zginęli lub zostali zamordowani przez reżim. – Naród nie może zapominać o swoich ofiarach.

Co pana zdaniem łączy Polaków i Białorusinów?

Między Polakami i Białorusinami jest wiele podobieństw. Przede wszystkim gościnność, otwartość, szczerść. Mamy wspólną historię. Przez wieki żyliśmy w jednym państwie, w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i w ramach Wielkiego Księstwa Litewskiego. Ta wspólna historia powinna nas łączyć, a nie dzielić. Szczególnie niebezpieczne są próby wykorzystywania historii do skłócania narodów. Rosyjska propaganda, próbuje wykorzystywać internet i media społecznościowe do wzbudzania niechęci między Polakami, Białorusinami i Ukraińcami. Mamy wiele wspólnych doświadczeń i interesów. Powinniśmy trzymać się razem.

Jak pana zdaniem Białorusini odnajdują się w polskich realiach?

Uważam, że Białorusini na emigracji często bardzo szybko odnajdują się w nowych warunkach. Wielu znajduje pracę, wynajmuje mieszkania, rozwija firmy i zakłada własne biznesy.

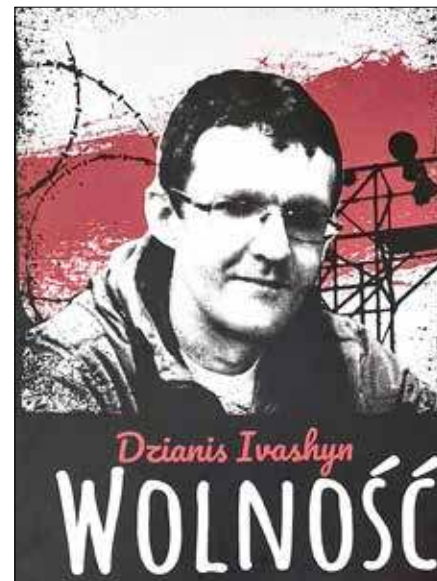

Plakaty w siedzibie Domu Białoruskiego w Warszawie Fot. Leszek Wątróbski

Białorusini są zaradni. Kiedy znajdują się w nowych warunkach, potrafią się dostosować. Białorusini nie chcą żyć z zasiłków. Chcą pracować. Chcą być samodzielni. Chcą dostać wędkę, żeby samemu łowić ryby.

Co pan sądzi o przyszłości Białorusi?

Przyszłość Białorusi trudno dziś przewidzieć. Ale zmiana jest jednak możliwa. Jestem przekonany, że Białoruś może być państwem demokratycznym, europejskim i niezależnym. Do tego potrzebni są ludzie, którzy zachowają swoją tożsamość, język i pamięć. Potrzebna jest także solidarność międzynarodowa. Dom Białoruski nadal potrzebuje środków na pomoc represjonowanym, kursy językowe, wsparcie

psychologiczne, integrację i edukację. Ale równie ważne jest zmienianie sposobu patrzenia na białoruskich uchodźców.

To są ludzie, którzy chcą normalnie żyć, pracować, wychowywać dzieci i być częścią społeczeństwa, które ich przyjęło. Mam nadzieję, że ta solidarność będzie trwała, bo kiedyś Białoruś będzie wolna. I wtedy będziemy pamiętać, kto był z nami w najtrudniejszym czasie.

Działalność fundacji można wesprzeć finansowo, wchodząc na stronę Domu Białoruskiego: <https://belaruskidom.eu/> (zakładka: Wesprzyj). ■

Leszek Wątróbski

MRF MEDIU
RÉMIMO
FONDAS

Dom Białoruski w Warszawie Fot. Leszek Wątróbski

Krzyżówka

Odwaga na pokaz Świeży z piekarni Na dnie jeziora, stawu	Bradley lub Sharif	Pływa ze skałarem	Shearer lub Pakula	Wśród małego AGD Materiał na brylant	Astaire, dawny aktor i tancerz	Interne- towy list
17				... team, zespół z NBA		
Wielki jaszczur z Komodo				Dymśza, dawny aktor	Liściaste drzewo	8 Była waluta Belgii
16				Hańska, żona Balzaka	Polski raper z Kielc, poseł	Wśród nietopierzy
Rycerz ze Spychowa	Kosmyk koło ucha	2 Pagon kirasjera		1 Fotograficzna marka		7
Broń biała Idziesz do niej z e-receptą	Ma ją klucz montera		Short ..., zawody	Wielbiciel ryzyka		
			4	Formuła ślubowania	Przy niej dulkę na wiosła	Bylina z Meksyku na szal
Sekret- ność, skrytość				Spełniała trzy życzenia	3 Chłodzi gorące czoło	Porykuje w oborze
Biblijny utwór poetycki	Marka jap. czasomierzy			Azyl małego kangura		
13		10		Kwiat działaczy		
Foliowy obrus na blacie	Trzepot chorągwi	Lecznica mieszanka		Maszyna rolnika		19
				Samara Jork lub Meksyk		
Miejsce zagięcia tkaniny	Cerkiewny obraz			11 Cela bez pryczy i okien		Duża kostka na dom
Niem. miasto	Mały kosaciec	Święto judaisty				
5				Krecia robota		
Odeległość między kołami		14		Gatunek drzewa	9 Trwa 40 dni od Popielca	Domnie- many człowiek śniegu
Przytoczenie tekstu	Australijski skrub			Kwaśny składnik zalewy		
18		15		Kiedys z filmem video		
Bije na wieży kościoła	Hamuje nurt rzeki			Efekt specjalny w filmie		12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 22-23 WRZEŚNIA

Poziomo: ZMYWAK - PASEK - EKONOMIK - TOTEM - KIKUT - KOTYLION - IBISZ - BYPASS - KURIA - LAPTOP - SZKŁO - MARIO - TYROL - ANDRYCZ - PAPUAS - CIERŃ - TRZEPAK - ANKARA - ELANA - SZÓSTAK - ALKA - ALMA - LINA - CIAPKA - GUMA - PIKLE - PROFIT - ETOS - RENI - GRACA - AWARIA

Pionowo: METODY - AMMANN - ZACIER - TYKOT - PAPA - KRÓLIK - WOTYWA - TRAUMA - SMALEC - PANEL - SPOINA - TAPETA - KOMIKS - PODSTAWA - KLAPSA - PIKNIK - STYCZEŃ - RAKI - BURZYCIEL - ANGORA - KAIR - KRZEPA - LAUFER - ZEBU - SIDŁO - RANEK - MINI - TEZA - OLEŃKA - APATIA

Hasło: Praca skraca dzień

Uśmiechnij się!

Oburzony klient do sprzedawcy:

– Sprzedał mi pan ten sweter twierdząc, że jest z wełny. Tymczasem na metce jest wyraźnie napisane, że jest z bawełny.

– Ciii, to tylko podstęp dla zmylenia moli.

Nałogowcowi komputerowemu spadła na ulicy na głowę cegła.

– Tetris... (pomyślał)

– Tatusiu, kto to jest szef?

– Jest to taki człowiek, który przychodzi do pracy późno, jeśli ty przyszedłeś wcześniej, a przychodzi wcześniej, jeśli ty się spóźniłeś.

Baco jakie owce zjadają mniej trawy: białe czy czarne?

– Czarne.

– A dlaczego?

– Bo czarnych jest mniej.

Prezes do znajomego prezesa firmy konkurencyjnej:

– Jeżeli do jutra nie zdobędę miliona euro, to będę musiał palnąć sobie w łeb. Bądź przyjacielem, pomóż!

– Przykro mi, ale nie mam pistoletu.

– Panie dyrektorze, pracuję u pana już 6 lat i jeszcze ani razu nie poprosiłem o podwyżkę.

– Wyraża się pan nieprecyzyjnie, młody człowieku. Rzeczywiście przepracował pan u mnie 6 lat, ale tylko dlatego, że nigdy nie prosił pan o podwyżkę.

Dyrektor do sprzątaczk:

– Pani Jadziu, gdzie się podział kurz z mojego biurka?

– No startam... a czemu pan dyrektor się pyta?

– Miałem na nim zapisane ważne telefony!

– Wstawaj! Do szkoły!

– Ale mnie tam nienawidzą...

– To po co tyle zadajesz?!

Dyrektor do swojego pracownika:

– Z pana to byłby doskonały przestępca...

– Dlaczego?

– Bo nie zostawia pan żadnych śladów swojej działalności...

**FESTYN
KULTURY POLSKIEJ**
im. Jana Gabriela Mincewicza
KWIATY POLSKIE

26
WRZEŚNIA
(sobota)
WILNO

GODZ. 13.15 | **MSZA ŚWIĘTA** (w języku polskim)
Bazylika Archikatedralna św. Stanisława i św. Władysława w Wilnie

GODZ. 14.15 | **PRZEMARSZ UCZESTNIKÓW FESTIWALU**
ulicami miasta Wilna

GODZ. 14.30 | **UROCZYSTE OTWARCIE FESTIWALU**
PROGRAM ARTYSTYCZNY W PARKU GÓRNYM

ORGANIZATOR
ZWIĄZEK POLAKÓW
NA LITWIE

PARTNERZY MEDIALNI

NASZA GAZETA **WILEŃSKA** **KURIER WILEŃSKI** **24.lt** **Wilnoteka.lt** **TVP WILNO**

**ZADANIE DOFINANSOWANE W RAMACH
SPRAWOWANIA OPIEKI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NAD POŁONIĄ I POLAKAMI ZA GRANICĄ W 2026 ROKU**

**Impreza będzie
filmowana
i fotografowana**

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

um
UTENOS MĖSA

SKUPOJEMY BYDLŲ

- W całej Litwie
- Płacimy od razu
- Dogadujemy się szybko i łatwo

+370 620 33544

NAJWIEKSZA RZĘDZIA W KRAJACH BAŁTYCZKICH

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Bezpłatna (finansowana przez państwo) dzienna pomoc społeczna w domu w rejonie wileńskim.
www.sidabronamai.lt,
tel. +370 670 068 68

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łago-

dzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, podmurówki i in. Załadunek

oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach.
Tel. 0 679 14150

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.
Tel. +370 686 866 68

Pasirūpink atliekomis tinkamai

Išvežame seną buitinę techniką ir elektroniką visoje Lietuvoje
NEMOKAMAI.

Kreipkitės į „Man rūpi rytojus“ komandą tel. **0 600 90030** arba registruokite nemokamą išvežimą www.manrupirytjus.lt

Gamintojų ir Importuotojų Asociacija ir VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“ informuoja, kad buityje susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos bei panaudotos baterijos iš gyventojų surenkami šiose vietose:

Draugystės g. 4a, Valčiūnų km., Vilniaus r. (UAB „Terra recycling“)
Terminalo g. 2, Kuprioniškių km., Vilniaus r. (UAB „Terra recycling“)
Grikienių g. 32, Sudervės sen., Vilniaus r. (UAB „Admera“)
Sudervės g. 17A, Avižieniai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“);
Kalvinės g. 1, Sužionių k., Sužionių sen., Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Geležinkelio g. 15, Bezdony, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Šv. Jurgio g. 13, Buivydžių pirmas k., Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
V. Sirokomlės g. 4, Nemėžis, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
V. Sirokomlės g. 38, Nemėžis, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Vilniaus g. 4, Rudamina, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Sodų g. 3, Skaidiškės, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Vilniaus g. 22A, Paberžė, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Vilniaus g. 55, Rukainiai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Sporto g. 6, Didžiosios Kabiškės, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Geležinkeliečių g. 14, Valčiūnai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Rastinėnų g. 50, Rastinėnai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Šiltnamių g. 9, Pagiriai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
Švenčionių g. 112, Nemenčinė, Vilniaus r. (UAB „Meteko“)

Buityje ir įmonių veikia susidarančios elektros ir elektroninės įrangos, baterijų, padangų, alyvos, tepalo, kuro ir oro filtrų, amortizatorių atliekos būtina rūšiuoti, rinkti atskirai ir perduoti atliekų tvarkytojams. Nenaudojami automobiliai kelia grėsmę aplinkai, todėl turi būti atiduodami perdirbimui. Taip bus užtikrinta, kad juose esančios kenksmingos medžiagos nepatektų į aplinką.

Asmenys pageidaujantys, kad iš jų būtų geriausiomis sąlygomis surenkamos aukščiau minėtos atliekos, gali kreiptis tel. **+370 5 273 0084** arba el. paštu: atliekos@gia.lt.

(Zam. 2936)

TVP
WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 S. anim. „Żubr Pompik”
07.20 „ALCHEMIK”
07.40 „Pożyteczni.pl”
08.05 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.25 „Ukryte skarby”
08.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.20 S. dok. „Portrety wileńskie”
09.35 „Było, nie minęło”
09.55 „Z Historią na Ty”
10.20 „Całkiem niezła historia”
10.30 „Gra słów. Krzyżówka”
10.55 „Słownik polsko@polski”
11.20 S. anim. „Żubr Pompik”
11.30 „ALCHEMIK”
11.45 „Anna Dymna – spotkajmy się”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 S. dok. „Historie wileńskie”
13.30 Info Wilno
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „Dziedzictwo” film dok.
14.45 „Daję słowo”
15.30 „Astronarium”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 „ALCHEMIK”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 Info Portal
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Za marzenia”
18.45 „Z miłości do miejsca, z miłości do tańca”
19.00 Info Wilno
19.25 Studio Wilno
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 S. dok. „Portrety wileńskie”
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Ko-

misarz Alex”
21.45 „Kobietę w drodze”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 S. „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „35 lat milczenia. Jak strześliśmy wolności”
20.0 „Ośmiornica”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program humorystyczny
22.30 S. „Obsesja Eve”
23.15 S. „ Fargo”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”

13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.25 „U Edyty”
17.00 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważne sprawy”
20.00 „Za czy przeciwko?”
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Siła przetrwania” dramat
00.40 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Kalendarz ogrodnika”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.20 Puchar Interkontynentalny FIBA
12.20 Mistrzostwa Europy w Biegu na Orientację i Finał Pucharu Świata
16.30 „Tożsamość – Žalgiris” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo”
18.30 Nie tak prosto
19.30 „Bezsensowność: australijska rewolucja Michael Mosley” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Przegląd piłkarskiego turnieju Liga Narodów UEFA
23.45 S. „Ridley Road”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „KK2”
8.30 „BEZ TABU”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Ko-

misarz Rex”
12.00 S. „Związani przeznaczeniem”
14.30 S. „Dziękuję pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU”
20.00 „Gliny”
20.30 „Goźalgiris”
20.45 Mistrzostwa Euroligi „Crvena Zvezda” – „Žalgiris”
23.00 „Zabójca” thriller
00.50 „Tożsamość Bourne” film fab.

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Poniżej pokładu”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „Kobra 11”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Opancerzony” film fab.
22.55 „To nie jest kraj dla starych ludzi” thriller
01.20 „Jestem gwiazdą”
lrytas.tv
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 „Moje miejsce”
09.30 Trzymajcie się
10.30 S. „Nieodkryta Rosja”
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Życie należy

do ciebie” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Pytanko
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

6.00 S. „Chicago Fire”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
11.00 „O nas i rodzinie Kazlauskasów”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 „Dron”
15.00 „Chicago Fire 3”
17.00 S. „Kobra”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Niezniszczalni 4” dramat
22.45 S. „Yellowstone”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatręci w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 S. „Velvet”
11.00 S. „Górsy ratownicy”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierw-

sze randki"

19.00 S. „Rezydent"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Nie patrz w dół"

23.20 S. „Specjalistka"

00.25 S. „Grzesznica"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Pełnia Wiary"

09.00 „Serwis Info"

09.20 S. „Za-raz wracam"

10.00 S. „Ranczo"

11.00 S. „Komisarz Alex"

12.00 S. „Ojciec Mateusz"

13.00 Serwis Info

13.10 Agrobiznes

13.40 „To się opłaca"

13.55 „Mali mieszkańcy Półwyspu Iberyjskiego" film dok.

15.00 S. „Splątane losy"

16.00 „Serwis Info"

16.25 „Gra słów.

Krzyżówka"

17.00 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.25 „Jaka to melodia?"

19.05 S. „Klan"

19.40 S. „Akcjowa 38"

20.30 „Program informacyjny"

20.55 „Pytanie dnia"

21.30 S. „Ojciec Mateusz"

22.25 Sprawa dla reportera

23.30 S. „Czas niedokonany"

00.25 S. „Gra z Cieniem"

07.00 „Afisż kulturalny ekstra"

07.10 „Niedziela z..."

07.55 „Informacje kulturalne"

08.20 S. „Rawhide"

09.25 „Tamte lata, tamte dni"

10.00 S. „Przygody pana Michała"

11.15 „Kocie ślady" film TVP

12.45 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni"

13.10 S. dok. „Reżyserzy – Phillip Noyce"

14.00 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni"

14.25 S. „Alternatywy 4"

16.00 „Skutki noszenia kapelusza w maju" film obycz.

17.30 S. „Przygody pana Michała"

18.45 „Kulturalni"

19.40 S. „Rawhide"

20.40 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni"

21.00 „Wstęp do filmu"

21.10 „24 godziny" film fab.

22.55 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni"

23.20 „Hala odlotów"

00.20 „Różyczka" dramat

00.20 „Różyczka" dramat

07.00 „Panorama"

07.30 „Słownik polsko@polski"

08.00 „Smaki świata"

08.30 „Pytanie na śniadanie"

12.30 Stacja

Innowacja

12.50 Przepis dnia

13.00 Serwis Info

13.10 S. „Życie nad rozlewiskiem"

14.50 „Żołnierze Generała Maczka" film dok.

15.50 „Słowo daje!"

16.00 „Serwis Info"

16.10 „Zakochaj się w Polsce"

16.35 „Słownik polsko@polski"

17.00 „Tamte lata, tamte dni"

17.30 S. „Barwy szczęścia"

18.00 „Teleexpress"

18.30 „Gra słów.

18.30 „Gra słów.

Krzyżówka"

18.50 „Te-leexpress Extra"

19.15 „Tańcząca ze światem"

19.45 Panorama

20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"

20.30 Program

informacyjny

20.55 Pytanie dnia

21.25 S. „Ranczo"

22.20 „Polonia

24. Tygodnik"

23.25 S. „Ekspedycja"

00.20 Panorama

07.10 „Był taki dzień"

07.14 „Słownik polsko@polski"

07.40 „Fake czy historia?"

08.10 „Było,

nie minęło"

09.50 S. „Dom"

11.15 „Sen o Królowym Moście" film fab.

11.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata"

12.20 „Ostatnia Habsburżanka" film dok.

13.05 „Ex Libris"

13.25 „Historia polskiego sportu"

14.15 „Skalscy. Heroiczna i chwalebna

epopeja" film dok.

15.10 S. „Dom"

16.35 „Tak bardzo

balili się legendy o nim" film dok.

17.15 „Sensacje XX wieku"

18.40 S. „Wojenne dziewczyny"

19.20 „Powstanie Warszawskie

dzień po dniu"

19.30 „Ponary. Nóż w serce" film dok.

20.25 „Polskie 100 lat"

20.55 „Flesz historii"

21.15 S. „Zatoka szpiegów"

22.00 „O zwierzętach i ludziach" film dok.

23.00 „Lwów pod okupacją" film dok.

23.50 „Marzyciele"

00.15 „Sensacje XX wieku"

00:25 Spektakl

teatralny: Pupil

pupila. Komedia

w jednym akcie

01:00 Słowo życia

01:05 Świat w

obrazach

01:10 Informacje dnia

01:30 Sanktu-

aria polskie

01:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

02:00 Anioł Pański

02:05 Ma się

rozumieć

02:15 Rozmowy

niedokończone

03:25 Święty na

każdy dzień

03:30 Bóg z nami

04:00 Informacje dnia

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc

Ojczyzna

05:00 Apel Ja-

snogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Polski

Punkt Widzenia

06:00 Oto ja,

poślij mnie!

07:00 Audycja Ge-

neralna Ojca Świętego

Leona XIV z Watykanu

08:00 Po stro-

nie prawdy

08:55 Kartka z

kalendarza Powsta-

nie Warszawskie

09:00 Informacje dnia

09:15 Polski

Punkt Widzenia

09:35 Słowo życia

09:40 Dzielnia

niewiasta

09:55 Święty na

każdy dzień

10:00 Na zdrowie

10:20 Bóg z nami

10:45 Oświadczenie

Fundacji Lux Veritatis

w sprawie Muzeum

Pamięć i Tożsamość

11:00 Informacje dnia

11:15 Rozmowy

niedokończone

12:25 Myśląc

Ojczyzna

12:35 Przyro-

da i ludzie

13:00 Anioł Pański

13:03 Informacje dnia

13:20 Wykła-

dy naukowe

13:50 Matecz-

niki Polskości

14:00 Bazylika Bożego

Ciała w Krakowie

14:20 Przegląd

katolickiego tygodnika

„Niedziela"

14:30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile

15:30 Ojcostwo

polecam

16:00 Po stro-

nie prawdy

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

17:35 Sól ziemi

18:05 Akade-

mia prolife

18:15 Muzyczne chwile

18:30 Odpowie-

dzialni za Kościół

18:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

19:00 Anioł Pański

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy

niedokończone

20:25 Rodzinny

Ogród Zoologiczny

„Królestwo

Stworzenia"

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Kartka z

kalendarza Powsta-

nie Warszawskie

22:00 Apel Ja-

snogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski

Punkt Widzenia

23:00 Głos serca

23:45 Loty ma-

łopolska Inka

7.00 „Mistrzowie samochodów"

10.00 „Stare do-

bre rzeczy"

12.00 „Łowcy staroci"

18.00 „Inny garaż"

19.00 „Jak to

jest zrobione?"

20.00 „Łowcy staroci"

21.00 „Stare do-

bre rzeczy"

23.00 „Zapomnia-

nie i porzucone"

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 „Superkole ABC”
07.35 „Imbir i Cytryna”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.25 „Mazurki nad Wisłą”
08.50 „100 pytań do...”
09.35 „Było, nie minęło”
10.00 „Z Historią na Ty”
10.20 „Całkiem niezła historia”
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
11.00 „Moda na język polski”
11.20 „Superkole ABC”
11.50 „Kobiety w drodze”
12.15 S. „War to kochać”
13.00 S. dok. „Historie wileńskie”
13.30 Info Wilno
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.
15.05 „Europa da się lubić – nowe pokolenie”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. anim. „Baśnie i bajki polskie”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 Info Portal
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Na dobre i na złe”
18.50 „Którędy po sztukę”
19.00 Info Wilno
19.25 Studio Wilno
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Kresy (nie)znane”
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Cesarские cięcie” komedia
22.25 „Reportaż”

22.40 „Kryminalna Wileńszczyzna”
22.55 „Rozmowa Dnia”
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.50 S. dok. „Historie wileńskie”
00.20 Info Wilno
00.40 Studio Wilno
01.00 „Było, nie minęło”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „1000 cudów świata” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
23.00 S. „Rozszczęp podniebienia”
23.40 „Midnight Express” dramat

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od

pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.30 „Nie przy zdrowych zmysłach”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.25 „U Edyty”
17.00 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Muzyczny detektyw
21.00 „Sisu” film fab.
22.50 „Art of Eight Limbs” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Granica”
6.30 Poranne dzwinki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Nasza rosyjska ulica
13.00 Dzień kultury
13.30 „Sztuczna inteligencja – rewolucja”
14.00 „Litwin w sercu”
14.50 Gen ciekawości
15.05 „Bezsenność: australijska rewolucja Michael Mosley” film dok.
16.00 „1000 cudów świata” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 Przeznaczenie
18.30 „35 lat milczenia. Jak strześliśmy wolności”
19.00 „Ośmiornica”
19.30 Rentgen kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Strefa interesów” dramat
23.15 Euromaxx
23.30 „Północna Droga Morska” thriller

6.00 „W świecie

zwierząt”
6.30 „Zrób sam”
7.00 „Gliny”
8.30 „BEZ TABU”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Związani przeznaczeniem”
14.30 S. „Dziś pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Dziwny świat” film anim.
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Królestwo Planety Mała” film fab.
01.30 „Noma-land” dramat

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Poniżej pokładu”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
15.30 „Orły lombardu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T. IV”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Na podłuchu” thriller
23.05 „Opancerzony” film fab.

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo

08.30 Chcę pracować
09.00 Trzymajcie się
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 „Rozmowy nad morzem”
15.00 „Lato na wzgórzu”
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Pyszne życie
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Wojownicy”

6.00 S. „Chicago Fire”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
11.00 „O nas i rodzinie Kazlauskasów”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 S. „Dron”
15.00 „Chicago Fire 3”
17.00 S. „Kobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
21.00 „Gliny”
22.00 Historyczne wydarzenie sportowe
00.35 „Mumia” film fab.

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatrzać w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 S. „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Broad-church”
22.55 S. „Specjalistka”
00.10 S. „Backstrom”

06.50 S. „Aka-cjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 „Serwis Info”
09.20 „Okrasa łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Mali mieszkańcy Półwyspu Iberyjskiego” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 Serwis Info
16.25 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Aka-cjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 Piłka nożna Liga Narodów
22.30 S. „Okru-chy losu”
00.15 „Prawdziwa zbrodnia” film fab.

07.00 „Afish kul-turalny ekstra”
07.05 „Dobry tytuł”
07.40 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
08.15 S. „Rawhide”
09.20 „Tamte lata, tamte dni”
10.00 S. „Przygody pana Michała”
11.15 „Gwiazda szeryfa” film fab.
12.55 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
13.15 „Mark Rothko: obraz patrzy na ciebie” film dok.
14.25 „Największe przeboje”
15.15 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
15.35 „Wylicznika” film krótkometrażowy
16.25 „Wspomnienia z Francji” komedia
18.05 S. „Przygody pana Michała”
18.50 „Tygodnik Kulturalny”
19.40 S. „Kroniki Sherlocka Holmesa”
20.40 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
21.00 „Wstęp do filmu”
21.10 „Pachnidło: Historia mordercy” dramat
23.40 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
00.05 S. „Pitbull”

07.00 „Panorama”
07.30 „Jak żyje las...”
07.50 „Polacy Świata”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.35 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „M jak miłość”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
16.00 Serwis Info

16.10 „Polskie Parki Narodowe”
16.40 „Pięknie przyprawiONA”
17.00 „Sztuka Walki Zbigniewa Herberta” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Stacja Arktyka”
19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Echo serca”
22.15 S. „Na sygnale”
23.15 „Szansa na sukces”

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.25 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Arsenal”
09.10 „Flesz historii”
09.30 S. „Dom”
10.55 „Myśliciele”
11.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
11.55 „Notacje”
12.05 S. dok. „Królowe, które zmieniły świat”
12.50 „Ślad” film dok.
13.45 „Podróż z historią”
14.10 „Odważyć się być wolnym” film dok.
15.00 S. „Dom”
16.40 „Sensacje XX wieku”
18.35 S. „Wojenne dziewczyny”
19.20 „Wojownicy czasu”
20.00 „Za kratą są zielone drzewa” film dok.
20.45 „Film dokumentalny”
21.15 „Komornik” dramat
22.50 „Historia w postaciach zapisana”
00.40 „Sensacje XX wieku”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowiedzialni za Kościół
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny "Królestwo Stworzenia"
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrawiliśmy
06.30 Od zmierzchu do świtu
07.20 Jubileusz 400lecia Franciszkanów w Wieliczce
07.40 Póki nadzieja
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Człowiek bez twarzy
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Zło dobrem zwyciężaj! Historia Mayerling
14.30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.40 Post Scriptum
18.05 Jezu, Ty się tym zajmij
18.30 Łączy Nas Historia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Historie Starożytności
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Na pallotyńskim wzgórzu

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
14.00 „Gorączka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

06.30 Info Wilno
07.50 Studio Wilno
08.15 „Domisie”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.00 „Jak smakuje Polska?”
09.30 „Weterynarze z sercem”
10.00 „Lot do wolności” film dok.
10.50 „Jesteśmy stąd”
11.00 Info Wilno
11.10 PROGRAM DLA DZIECI
11.25 S. „Pierścień i róża”
11.50 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
12.20 „Daję słowo”
13.05 „Kultowe rozmowy”
13.30 S. „Plebania”
14.20 „Siłaczka” film dok.
15.10 „Polonia 24. Tygodnik”
16.15 S. „Komisarz Alex”
17.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
17.20 Info Wilno
17.25 S. „Ojciec Mateusz”
18.10 „Hasztagi tygodnia”
19.10 S. „Czas honoru”
20.00 Info Wilno
20.15 „Ewangelia Litewski”
20.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
21.00 „Przeгляд Wileński”
21.15 „Jeden dzień z życia”
21.30 „Program informacyjny”
21.55 „Pytanie dnia”
22.00 „To jest grane”
22.30 „The Voice of Poland”
23.35 Program rozrywkowy
23.45 „The Voice of Poland”
00.50 Info Wilno

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Bóg Wody. Robertas”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „I gdzie dalej?”
9.00 „Dzień do bry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień do bry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 „Rodzicielstwo. Oceany” film dok.
13.00 „Światowe zagadki z lotu ptaka” film dok.
13.50 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Granica
17.30 Chleba i igrzysk
18.30 Wiadomości
19.00 Euromaxx
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.40 „Rozważni i romantyczni - Klub miłośników Jane Austen” komedia
00.25 „Strefa interesów” dramat

6.00 „Przytapani!”
9.00 „O psie, który jeździł koleją” film fab.
11.05 „Małolaty Ninja w lunaparaku” komedia
13.00 „Zakochany geniusz” Komedia
15.10 „Godziny” dramat
17.30 Będzie wszystko
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Program muzyczny
22.00 „Nowokaina” komedia
00.10 „Króli-czek” komedia

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Bądź zdrow!”
9.30 „Sztuczna inteligencja – rewolucja”
10.00 „Gen ciekawości”
10.20 Puchar Interkontynentalny FIBA
12.40 Mistrzostwa Europy w biegu na orientację i finał Pucharu Świata
14.20 Puchar Interkontynentalny FIBA
16.30 Dzień kultury
17.00 Koncert
18.30 „Utwór Petrasa Repšysa poświęcony poecie Sigitasowi Gedzie – oda do przyjaźni.” film dok.
19.00 Legendy
20.00 To jest kino
20.30 Panorama
21.00 „W trójkącie” dramat
23.25 S. „Puaró”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Szybkie i proste przepisy Jamiego”
11.00 „Lepiej za mniej”
11.30 „Sekretne życie ośmiornic” film dok.
13.50 „Strażacki pies” dramat
16.10 „Naręczony mimo woli” komedia
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „galvOK”
22.00 „Śmierć na Nilu” dramat
00.35 „West Side Story” dramat

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Gry Tytanów”
10.00 „Orły lombardów”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „Kuchenne koszmary”
15.00 „Zamierzamy zarobić trochę pieniędzy”
16.30 „Ale numer!”
16.30 Mistrzostwa LKL „Lietkabelis” – „Tauragė”
19.00 Mistrzostwa LKL „Gargžda” – „Neptūnas”
21.15 „Joe Baby” thriller
23.05 „Na podłuchu” thriller

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Wartościowe spotkania” film dok.
08.30 „Cząsteczka Litwy” film dok.
09.00 „Wojownicy”
09.30 Chcę pracować
10.00 „Nasze miasta”
11.00 Pytanko
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 „Dziś bierze”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Życie należy do ciebie”
17.00 „Życie w biznesie” film dok.
17.30 „Lato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Pyszne życie
19.00 Rozmowy nad morzem
20.00 Wiadomości
20.30 „Nie pa-

miętał twojej twarzy” film fab.
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

06.30 S. dok. „Najgorszy kucharz świata”
7.30 „Piekielna droga”
8.30 „W drodze z Normanem Reedem”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka opowieść o słońcach”
12.00 S. dok. „Najgorszy kucharz świata”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „Zabójcza pogoda”
16.00 „Magazynowe wojny”
17.30 „Wyspy Dziewicze. Nowa Zelandia”
19.00 Bez tabu
20.00 Podróże
21.00 „Gaz do dechy”
22.00 „Nagrody M.A.M.A.”

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. „Niewidoma”
8.00 S. „Uczeń Molphara”
9.00 S. „Skarb”
10.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 S. „Don Matteo”
15.40 S. „Wspañiały wiek”
17.30 S. „Morderstwo w Po-into du Raz”
19.55 S. „Krok do nieba”
21.00 S. „Annika”
23.00 S. „Milczący świadek”

06.15 Wykry-

wacz kłamstw

06.30 Pytanie dnia

06.55 Okno na Świat

07.20 „Balans bieli”

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”

08.40 „Rok w ogrodzie”

09.05 „Rok w ogrodzie Extra”

09.20 „Pełnosprawni”

09.55 S. „Ranczo”

10.50 S. „Felicita”

12.25 S. „Ojciec

Mateusz”

13.20 „Dobre strony”

13.35 „Gwiazdy w południe”

15.25 Okrasa łamie przepisy

16.00 Rolnik szuka żony

17.00 Zaraz wracam

18.00 „Teleexpress”

18.30 S. „Ojciec Mateusz”

19.20 Przed ekranem

19.40 „Jaka to melodia?”

20.30 Program informacyjny

20.55 „Pytanie dnia”

21.25 S. „Komisarz Alex”

22.25 Gala wręczenia nagród 51. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni

23.40 „Cisza nocna” film fab.

TVP
KULTURA

07.05 „G. F. Händel – Muzyka na wodzie i Muzyka ogni sztucznych”

08.30 „Tajemniczy świat Arriety” film anim.

10.10 „Kwestia sumienia” film fab.

10.40 „Wspomnienia z Francji” komedia

12.30 S. „Kosmos 1999”

13.35 S. dok. „Hollywoodzki remake”

14.40 „Sztuczki” film obycz.

16.30 S. „Nad Niemnem”

17.35 „Tamte lata, tamte dni”

18.15 „Gwiazda szeryfa” film fab.

20.00 „51. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”

20.30 „Gala wręczenia nagród 51. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”

23.45 „Kos” film fab.

02.05 „Pachnidło: Historia mordercy” dramat

TVP
POLONIA

07.00 „Panorama”

07.30 „Kulturalni”

08.15 Turystyczna Jazda

08.30 „Pytanie na śniadanie”

12.15 „Słowo daję!”

12.30 „Podróże z historią”

12.45 „Muszelki Wigier 2026”

13.40 „Samochodzik i templariusze”

14.15 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”

14.45 S. „Echo serca”

15.35 S. „Na sygnale”

16.35 „Okrasa łamie przepisy”

17.05 „Europa da się lubić”

18.00 „Teleexpress”

18.25 S. „M jak miłość”

19.20 S. „Alternatywy”

20.10 Lato z Radiem i Telewizją Polską

20.20 Powstanie Warszawskie dzień po dniu

20.30 Program informacyjny

20.55 Pytanie dnia

21.20 S. „Archiwista”

22.10 Wielki Polonez Es - dur op. 22 - Michał Basista

22.25 Gala wręczenia nagród 51.

23.25 DOBRY ŻART

00.00 „Stawka większa niż życie”

TVP
HISTORIA

07.15 „Był taki dzień”

07.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”

07.28 „Sprawdzamy”

07.45 „Ex Libris”

08.05 S. dok. „Przyrodnik na tropie”

08.30 S. dok. „Polskie 100 lat”

09.45 S. dok. „Giganci nauki”

10.00 „Było, nie minęło”

10.25 S. „Syzyfowe prace”

11.15 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”

11.25 S. dok. „Odnałeźć Zaginione”

11.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”

11.55 S. dok. „Wszystkie kolory świata”

12.50 „Ostatnia Habsburżanka” film dok.

13.35 „Skarb Jagiellonów. Polskie dzieje arrasami tkane” film dok.

14.30 S. dok. „Historia polskiego sportu”

15.20 „Ex Libris”

15.40 „Cham” film fab.

17.05 „Flesz historii”

17.25 „Koło historii”

17.50 S. dok. „Królowe, które zmieniły świat”

18.35 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”

18.45 S. „Wojenna narzeczona”

19.35 „Był taki dzień”

19.40 „Geniusze i marzyciele” film dok.

20.35 „Obłoki śmierci – Bolimów 1915” dramat

21.40 „Rodzina Wołosiańskich” film dok.

22.

TRAM

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Informacje dnia

05.40 Polski Punkt Widzenia

06.00 Natura Obiektywnie

06.25 Wykłady naukowe

06.55 Muzyczne chwile

07.10 Kobiecy wolności

07.50 Stan wojenny w Polsce – znaczenie i konsekwencje

08.25 Sól ziemi

08.55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie

09.00 Informacje dnia

09.15 Westerplatte Młodych

10.00 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody

11.00 Informacje dnia

11.15 Retrospekcja

11.20 Muzyczne chwile

11.35 Słowo życia

11.40 Polski Punkt Widzenia

12.00 Kropelka radości

13.00 Anioł Pański

13.03 Informacje dnia

13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu

13.50 Natura Obiektywnie

14.20 Ocalić od zapomnienia

14.30 Msza święta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile

15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”

15.35 Słowo życia

15.40 Święty na każdy dzień

15.45 Jak wygrać małżeństwo?

16.00 Dzielna niewiasta

16.15 Mateczniki Polskości

16.30 Wierzę w Boga

17.00 Informacje dnia

17.10 Historia PL

18.00 Pierwszy zmysł

18.30 Przełamując bariery

18.55 Poczet Wielkich Polaków

19.00 Anioł Pański

19.05 Informacje dnia

19.15 Rozmowy niedokończone

20.25 Święty na każdy dzień

20.30 Manna z Nieba

20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie

22.00 Apel Jasnogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Polski Punkt Widzenia

23.00 Warto być ojcem

23.15 Głos serca

Discovery
CHANNEL

7.00 „Jak to jest zrobione?”

9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”

10.00 „Najlepszy garaż”

12.00 „Warsztat naprawczy”

13.00 „Legendarne motocykle”

14.00 „Niezwykłe samochody”

16.00 „Program o przetrwaniu”

18.00 „Alaska”

19.00 „Jak to jest zrobione?”

21.00 „Złota gorączka”

23.00 „Nadzy i przestraszeni”

TVP

WILNO

06.30 Info Wilno
06.45 „Kultowe rozmowy”
07.10 S. „Pierścień i róża”
07.35 „Wesoła Kuchnia Ani i Fabiana”
07.45 „Zaczarowany świat”
08.05 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
08.35 „Przeгляд Wileński”
08.45 „Jeden dzień z życia”
09.00 „Drogi do Kościoła. Kardynał Sigitas Tamkevičius”
09.50 S. dok. „Notacje”
10.00 „Detektyw Literka”
10.15 PROGRAM DLA DZIECI
10.25 „Studio Raban”
10.50 „Moda na język polski”
11.15 „30. Festiwal Kultury Kresowej w Mragowie”
12.15 S. „Plebania”
13.05 „Jak smakuje Polska?”
13.35 „Ewangelia Litewski”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 Transmisja Mszy Świętej
17.50 „Przeгляд Wileński”
18.05 S. „Za-raz wracam”
18.55 „Europa da się lubić – nowe pokolenie”
19.45 „Niedziela z... Stanisławem Janickim”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.45 „Hasztagi tygodnia”
22.50 „Gabi Drzewiecka zaprasza”
23.30 „The Voice of Poland”

LRT | TV

6.00 „Hymn Repu-

bliki Litewskiej”
6.02 „Spisek”
6.30 „Litwin w sercu”
7.00 „To jest kino”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Azja”
12.20 S. dok. „Mammal”
13.20 Puchar Interkontynentalny FIBA
16.00 Historyczni detektywi
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Rowrowe show
18.30 Wiadomości
19.00 Okno na władzę
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „La favorita 1922”
22.00 „Azy!” dramat
00.05 „Midnight Express” dramat

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Tysiąc słów” komedia
10.50 „Moja dziewczyna” film fab.
12.55 „Nacho Libre” komedia
14.45 „Indiana Jones i ostatnia krucjata” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Gwiazdne duety”
22.00 „Road House” thriller
00.25 „Chętni na kasę” thriller

LRT | PLUS

Niedziela 27.09
6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dzień kultury”
6.30 „Euromaxx”
7.00 „Detektywi historii”
8.00 S. anim. „Smerfy”
8.35 S. anim. „Bluey”
9.20 Puchar Interkontynentalny FIBA
11.45 Euromaxx
12.00 Święte myśli
12.30 Msza Święta
13.45 Mistrzostwa Europy w biegu na orientację i finał Pucharu Świata
15.45 Przegląd piłkarskiego turnieju Liga Narodów UEFA
18.00 Kocham Litwę
19.30 Notatki przyrodnika
20.00 Otwarta kombinacja
20.30 Panorama
21.00 LRT PLUS scena
21.30 Vilnius Mama Jazz 2026
22.20 Opera „Sen nocy letniej”
00.45 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 „Sekretne życie ośmiornic” film dok.
13.10 „Zrodzone w burzy” film dok.
14.20 „Jak ludzie: Szympansy z Fongoli” film dok.
15.30 „Antoni Porowski: nie ma jak w domu” film dok.
16.30 „Tucci we Włoszech” film dok.
17.30 „Ile kosztuje każda sztuka?”
18.30 „Wiado-

mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Najbardziej błogosławieni w narodzie”
21.00 „Krucjata Bourne’a” film fab.
23.20 „Skomplikowani” komedia

6.00 „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Szlakami partyzanckimi”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Gry Tytanów”
10.00 „Orły lombardu”
11.00 „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „Kuchenne koszmary”
15.00 „Zamierzamy zarobić trochę pieniędzy”
16.00 „Ale numer!”
15.00 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej
16.30 Mistrzostwa LKL „Žalgiris” – „Šiauliai”
19.00 Mistrzostwa LKL „Juventus” – „Nevezis-Paskolų klubas”
21.15 „Moja mała Dixie” thriller
23.25 „Joe Baby” thriller

lrytas.tv

06.00 S. „Azja”
08.00 „Biblioteka i człowiek” film dok.
08.30 „Echa kultury litwakowskiej” film dok.
09.00 Dziś bierze
10.00 Pyszne życie
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 Koncert
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7

17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzi-na z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

06.25 S. dok. „Najgor-szy kucharz świata”
7.30 „Piekielna droga”
8.30 „W drodze z Normanem Reedem”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „E-gaz do dechy”
11.00 „Wszystko jest mierzone”
11.30 S. dok. „Najgor-szy kucharz świata”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Formuła 1”
18.30 „Pod pokładem”
19.30 Bez tabu
20.00 „Parada” komedia
22.00 Gra „galvOK”
00.20 „Niezniszczalni 4” film fab.

6.15 „Łapacz snów”
7.00 „Niewidoma”
8.00 S. „Uczeń Molphara”
9.00 S. „Skarb”
11.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Profesor T”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspa-

niały wiek"
17.35 S. „Mor-
 derstwo w Po-
 inte du Raz”
19.45 S. „Krok
 do nieba”
21.00 S. „Zbrodnia”
22.50 „Kuch-
 nia” film fab.
01.15 S. „Annika”

06.25 „Sprawa
 dla reportera”
07.20 „Słownik
 polsko@polski”
07.50 „Słowo
 na niedzielę”
08.00 „Transmisja
 Mszy Świętej z
 Sanktuarium Boże-
 go Miłosierdzia w
 Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Pociąg
 do Polski”
10.05 S. „U Pana
 Boga w ogródku”
11.00 S. „Ojciec
 Mateusz”
11.55 S. „Ko-
 misarz Alex”
12.55 Między
 ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między
 ziemią a niebem
13.45 Taizé –
 Dom serca
14.05 BBC w
 Jedyńce
15.05 Rolnik
 szuka żony
15.30 S. „Lalka”
17.00 „Zaraz
 wracam”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to
 melodia?”
20.30 „Program
 informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra
 z Cieniem”
22.25 S. „Rolnik
 szuka żony”
23.45 „Miłość i
 turbulencje” komedia

07.10 „Tacy byliśmy”

07.45 „Muzeum
 Polskiej Piosenki”
08.05 „Rozmowy
 (nie)wygodne”
08.45 „Bajnutki
 – bajki piaskiem i
 dźwiękiem pisane”
09.00 „Liturgia
 prawosławna w
 Białymstoku”
10.05 „Wspólny dom”
10.35 „Przystań
 nad Biblią”
10.55 S. „Kroniki
 Sherlocka Holmesa”
12.00 S. „Ko-
 smos 1999”
13.10 „Król Ma-
 ciusz Pierwszy”
14.40 „Koncert”
15.25 „Paryżan-
 ka” komedia
17.05 S. „Nad
 Niemnem”
18.15 „Niedziela
 z... Agatą Kuleszą”
19.15 „Gala wrę-
 czenia Dorocznych
 Nagród Ministra
 Kultury i Dziedzictwa
 Narodowego”
21.00 „Siedem lat
 w Tybecie” film fab.
23.25 „Porozma-
 wiajmy szczerze”
00.05 „Tycjan: impe-
 rium barw” film dok.
01.45 „Uderzenie”
 film krótkometrażowy
02.25 „Kos” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie
 na śniadanie”
11.55 „UNESCO:
 Skarby Polski”
12.25 „Makłowicz
 w podróży”
12.55 „Między
 ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między
 ziemią a niebem”
13.50 Słowo
 na niedzielę
14.00 Transmisja
 Mszy Świętej
15.15 S. „Nad
 Niemnem”
17.15 Najwięk-
 sze przeboje

18.00 Teleexpress
18.25 S. „M
 jak miłość”
19.20 „Kabare-
 tomaniacy”
20.10 Lato z Radiem
 i Telewizją Polską
20.20 „Powsta-
 nie Warszawskie
 dzień po dniu”
20.30 Program
 informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Ko-
 misarz Alex”
22.15 „Pod wul-
 kanem” dramat
00.05 Gabi Drze-
 wiecka zaprasza

07.20 „Był taki dzień”
07.25 „Sprawdzamy”
07.45 „Zamki kreso-
 we Rzeczypospolitej”
08.05 „Z wie-
 szaka historii”
08.55 „W ko-
 tle historii”
09.20 „Credo z
 Nicei” film dok.
10.15 S. „Szy-
 fowe prace”
11.05 „Powsta-
 nie Warszawskie
 dzień po dniu”
11.15 „Był taki dzień”
11.19 S. dok.
 „Wojownicy czasu”
11.50 S. dok.
 „Wszystkie ko-
 lory świata”
12.40 „Żywot
 sarmacki”
12.55 S. dok. „Ma-
 giczny Adriatyk”
13.50 „Kraina
 górskich szczytów
 i rzek” film dok.
14.40 „Janosik,
 jakiego nie znacie”
14.55 „Na bitew-
 nym szlaku”
15.15 „Spo-
 kój” film fab.
16.40 „Ossoliń-
 czycy – 200 lat
 historii” film dok.
17.40 „Ex Libris”
18.00 „Wanda.
 Ostatnia z oddzia-
 łu” film dok.
18.50 S. „Wojen-

na narzeczona”
19.45 „Kurier-
 ka” film dok.
20.35 „Legenda.
 Hubert Jerzy Wa-
 gner” film dok.
21.30 „Wieloryb z
 Lorino” film dok.
22.30 „Myśliciele”
22.35 „Cham”
 film fab.
23.55 S. „Boża
 podszewka”
01.45 „O Polskę trze-
 ba walczyć” film dok.

04.00 Infor-
 macje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z
 kalendarza - Powsta-
 nie Warszawskie
05.00 Apel Ja-
 snogórski
05.20 Polski
 Punkt Widzenia
05.40 Odpowie-
 dzialni za Kościół
06.05 Generał
 naszej wolności –
 kpt. Janusz Bełza
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni
 w Wierze
07.40 Muzycz-
 ne chwile
07.50 Regał
08.15 Powołanie
 w powołaniu
08.45 Ocalić od
 zapomnienia
08.55 Kartka z
 kalendarza - Powsta-
 nie Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski
 Punkt Widzenia
09.25 Święty na
 każdy dzień
09.30 Serial z
 życia Jezusa
10.00 Prymas
 Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z
 Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd
 Katolickiego Ty-
 godnika „Niedziela”
10.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
11.30 GRH

Żandarmeria
12.00 Głos serca
12.45 Solidarność -
 narodziny Wolności
13.00 Anioł Pański
 z Ojcem Świętym
 Leonem XIV
13.15 Papież Polak
 do Rodaków
14.00 Rotmistrz
 Pilecki Ofiarowanie
16.00 Wieś to
 też Polska
17.00 Infor-
 macje dnia
17.10 Kon-
 cert życzeń
17.50 Matecz-
 niki Polskości
18.00 Natu-
 ra et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet
 Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Infor-
 macje dnia
19.15 Rozmowy
 niedokończone
20.25 Święty na
 każdy dzień
20.30 Bańnio-
 wy teatr lalek
21.00 Infor-
 macje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra
 do Marksa - Hi-
 storia Kościoła
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Infor-
 macje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpie-
 czeństwa Państwa

7.00 „Jak to jest
 zrobione?”
9.00 „Mistrzowie
 samochodów”
11.00 „Amery-
 kańscy drwale”
12.00 „Amerykań-
 skie motocykle”
13.00 „Łowcy
 staroci”
15.00 „Mę-
 skie zajęcia”
18.00 „Niebez-
 pieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy
 małych domów”

TVP
WILNO

06.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
07.00 „Prze-
 głąd Wileński”
07.10 „Zapomnia-
 ni, odzyskani”
07.15 „HULAHOO –
 Królewska rodzina”
07.20 S. anim. „Bolek
 i Lolek na wakacjach”
07.30 „Opera-
 cja zdrowie”
08.00 „Makłowicz
 w podróży”
08.25 „Polskie Parki
 Narodowe” film dok.
08.50 „Haszta-
 gi tygodnia”
09.50 „Było,
 nie minęło”
10.15 PROGRAM
10.25 Info Wilno
10.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
10.55 „Po polsku”
11.00 „Słownik
 polsko@polski”
11.25 „Detek-
 tyw Literka”
11.40 „HULAHOO –
 Królewska rodzina”
11.45 „Kultowe
 rozmowy”
12.10 S. „M
 jak miłość”
12.55 „Jeste-
 śmy stąd”
13.05 S. dok. „Od-
 naleźć Zaginione”
13.30 Info Wilno
13.40 „Roz-
 mowa Dnia”
13.55 „Lot do
 wolności” film dok.
14.45 „Kulturalni”
15.30 „Na Tro-
 pach Historii”
15.40 „Stacja
 Innowacja”
16.00 „Koronka do
 Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Detek-
 tyw Literka”
16.30 „Czytanie
 przed spaniem”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Bar-
 wy szczęścia”
17.25 Info Portal
17.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
18.00 S. „Ryce-

rze i rabusie”
18.45 „Jeden
 dzień z życia”
19.00 Info Wilno
19.25 Studio Wilno
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Ewange-
 liarz Litewski”
20.30 „Program
 informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „War-
 to kochać”
21.50 „Anna Dymna
 – spotkajmy się”
22.15 S. „M
 jak miłość”
23.00 Info Wilno
23.05 „Roz-
 mowa Dnia”
23.15 S. dok. „Od-
 naleźć Zaginione”
23.40 „Jeden
 dzień z życia”
23.55 Info Wilno

LRT | TV

6.00 „Hymn Repu-
 bliki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07,
 3.37, 8.07, 8.40
 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja
 Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Die Ro-
 senheim-Cops”
10.35 S. „Eme-
 ryci na tropie”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zga-
 duj i zgaduj”
12.45 „Kto i
 dlaczego?”
13.10 S. dok.
 „Dzienniki z wyspy”
14.00, 15.00, 16.00,
 „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień
 dobry Litwo”
16.20 „Czego
 nie mówić?”
16.30 S. „La Prome-
 sa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgad-
 nij i odgadnij”
18.00 „Kto i
 dlaczego?”
18.30 Wą-
 na godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia

21.30 Program
 dyskusji
22.30 S. „Ob-
 sesja Eve”
23.15 S. „Narcos”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim.
 „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość
 od pierwszego
 wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrze-
 buję miłości”
11.00 S. „Odle-
 głe miasto”
12.00 „Miłość
 od pierwszego
 wejrzenia”
13.00 „Bogacz
 i biedaczka”
14.00 S. „Pułap-
 ka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.25 „U Edyty”
17.00 „Dobry
 wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważ-
 ne sprawy”
20.00 „Od...do...”
21.00 „Nie przy
 zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Skłócenia z
 życiem” komedia
00.20 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Repu-
 bliki Litewskiej”
6.02 Rowero-
 we show
6.30 „Poran-
 ne dźwięki”
9.00 Studio Ak-
 tualności LRT
12.30 Menora
13.00 7 dni w Kownie
13.30 Koncert
15.00 Legendy
16.00 „1000 cudów
 świata” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo”
18.30 „1000 cudów
 świata” film dok.

19.30 S. dok. „Opo-
 wieść o skórze”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Szepczące
 serca” film dok.
23.00 To jest kino
23.30 S. „North
 Sea Connection”

6.00 „Czary Kotryny”
6.30 „galvOK”
9.00 S. „Kobiety
 kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-
 rze miłości”
11.00 S. „Ko-
 misarz Rex”
12.00 S. „Związani
 przeznaczeniem”
14.30 S. „Dzi-
 kie pszczoły”
15.30 „Simpsonowie”
16.00 „Wiado-
 mości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiado-
 mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU”
20.00 „Vytaro ferma”
21.30 „Wieczorne
 wiadomości TV3”
22.30 „72 go-
 dziny” dramat
00.55 S. „Prawo
 i porządek”

6.00 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
7.30 „Realna
 mistyka”
8.30 „Poniżej
 pokładu”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI.
 Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
15.00 „Poni-
 żej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI.
 Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T.”

20.00 S. „Kobra 11”
21.00 „Impas” thriller
22.45 „Moja mała
 Dixie” thriller

lrytas.tv

05.00 „Życie na-
 leży do ciebie”
05.30 „Wojownicy”
06.00 „Bibiole-
 ta i człowiek”
06.30 24/7
7.30 Godzina
 z Valatką.
08.30 „Moje miejsce”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Nieod-
 kryta Rosja”
11.30 24/7
12.30 „Pytanko”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę
 pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Tv Wolność
19.30 Lato na
 wzgórzu
20.00 Reporter
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieod-
 kryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

05.00 S. „Chi-
 cago Fire”
06.55 S. „Alarm
 dla Cobra 11”
10.00 „Najzabaw-
 niejsze amerykańskie
 filmy domowe”
11.00 „O nas i rodzi-
 nie Kazlauskasów”
13.00 S. „Domek
 szczęścia”
13.30 Formula 1
14.00 „Dron”
15.00 S. „Chi-
 cago Fire”
17.00 „Kobra”
19.00 „Skazani”
20.00 „Najzabaw-
 niejsze amerykańskie
 filmy domowe”
21.00 „Stillwater.”

Człowiek z krwi i kości" dramat
23.40 „Menu” komedia

6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zatrąć ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Death in Denmark”
22.50 S. „Specjalistka”
23.55 „Morderstwa w Sandhamn”

06.50 S. „Akcja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
9.25 „Zaraz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Rok w ogrodzie Extra
13.50 „BBC w Jedynce”
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziadziectwo”

18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akcja 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 Piłka nożna - Liga Narodów
00.15 „Świat bez fikcji” film dok.

07.05 „Afish kulturalny ekstra”
07.10 „Kolekcja”
07.20 „Kulturalni”
08.15 „Kaprasy Łazarza” film fab.
09.20 „Tamte lata, tamte dni”
10.00 S. „Przygody pana Michała”
10.40 „Człowiek, który zdemoralizował Hadleyburg” film fab.
11.20 „Paryżanka” komedia
13.00 S. dok. „Hollywoodzki remake”
14.05 „Co mówią lekarze” film krótkometrażowy
14.45 S. „Kosmos 1999”
15.45 „Dzieci i ryby” komedia
17.40 S. „Rodzina Połanieckich”
19.15 „Dobry tytuł”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Książę przybyłów” dramat
23.20 „Siedem lat w Tybecie” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Synaj - opowieść zapisana w skale”
08.00 Gwiazdorska kuchnia Ani
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Zaginione? Ocalone?”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Blondynka”

14.50 S. „Zmiennicy”
15.50 „Niezwyczajne miejsca”
16.00 Serwis Info
16.10 „100 pytań do...”
17.00 S. „Pan Mama”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Wojenne dziewczyny”
22.15 S. „Dom”
23.45 Moje przeboje
00.15 Panorama

07.10 „Był taki dzień”
07.15 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.45 „Fake czy historia?”
08.20 „Było, nie minęło”
09.55 S. „Dom”
11.20 „Ex Libris”
11.40 „Zagrabiony, odnaleziony, odzyskany” film dok.
12.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.40 S. dok. „Plaże Europy”
13.35 S. dok. „Rezydencje królewskie”
14.20 „Tajemnice, zamki i podziemia”
14.45 „Flesz historii”
15.05 S. „Dom”
16.35 „Piosenką przez historię”
16.45 „Sensacje XX wieku”
17.30 S. dok. „Sensacje XX wieku”
17.55 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”

18.20 „Niezwyczajne historie Biało-Czerwonych”
18.40 S. „Wojenne dziewczyny”
19.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.30 „Ex Libris”
19.50 „Historia Polski” film dok.
20.50 „Poczet Wielkich Hetmanów”
21.10 S. „Zatoka szpiegów”
21.55 S. dok. „Berlin 1945. Dziennik miasta”
22.50 „Karol Jan Czapski”
23.35 „Za kratą są zielone drzewa” film dok.
00.20 „Sensacje XX wieku”

05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuarium polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Służba całym życiem. Rzecz o Eugeniuszu Wróblu
08.05 Sarid
08.55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Baśniowy teatr lalek
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem

12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Sumienie Hioba - rzecz o ks. Bolesławie Stefańskim
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Wykłady z Kongresu „Katolicy a cielosność”
15.55 W imię prawdy. Tajny Instytut Katyński
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktuarium polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat

7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Jak wydłużyć kocie życie?

Australijscy naukowcy podsuwają najprostszy sposób, by twój kot żył dłużej. Jaki? Nie wypuszczać swojego pupila samodzielnie na zewnątrz. Najnowszy przegląd badań, opublikowany przez ekspertów z Murdoch University, pokazuje, że koty wychodzące mają życie krótsze nawet o 2-3 lata niż te, które są trzymane w domu lub na ogrodzonym terenie. Według danych przytoczonych przez The Independent, aż dwie trzecie australijskich właścicieli kotów straciło swojego pupila podczas jego samodzielnych wypraw. Największe zagrożenia? Ruch uliczny, walki z innymi zwierzętami, upadki z wysokości, a także zatrucia.

Fot. Freepik

Najdłuższy rejs świata już wystartował

1 września 2026 roku z Rzymu wyruszył najdłuższy rejs świata. Luksusowy statek Regatta zabrał pasażerów w 371-dniową podróż dookoła globu, odwiedzając ponad 220 portów na sześciu kontynentach. To wyprawa, która nie ma sobie równych – zarówno pod względem skali, jak i ceny.

Regatta to nie tylko środek transportu, ale także pływający hotel, który przez ponad rok staje się domem dla około 670 pasażerów. Na pokładzie znajduje się 348 kabin i apartamentów, a do dyspozycji podróżnych są m.in. basen z wodą morską, spa, salon, biblioteka, dwie restauracje specjalistyczne, bary oraz pralnia. Takie zaplecze pozwala wygodnie spędzić długie tygodnie pomiędzy kolejnymi portami.

Pełna podróż dookoła świata to wydatek, na który mogą pozwolić sobie nieliczni. Ceny zakwaterowania na całej trasie zaczynały się od około 71,5 tys. dolarów, a najdroższe opcje sięgały nawet około 180 tys. dolarów.

Ledwo odstaje od ziemi, a już bije rekordy

Sześćioletnia Chinka Lian Yunzhi ustanowiła rekord świata kobiet w średnim czasie układania kostki Rubika 3x3. Podczas dwóch zawodów certyfikowanych przez World Cube Association, rozegranych w tym miesiącu w Wuhan i Kantonie, Lian Yunzhi dwukrotnie poprawiła rekord. Jej średnie wyniki z pięciu prób wyniosły 4,52 oraz 4,27 sekundy. Sześćioletnia „Zhizhi”, oprócz zajęć z układania kostki Rubika, próbowała także lekcji tańca i muzyki. Dziewczynka opanowała już ponad 1300 algorytmów i ćwiczy codziennie od dwóch do trzech godzin. Jej mama podkreśla, że układanie kostki rozwija m.in. koncentrację, pamięć, logiczne myślenie i orientację przestrzenną.

Fot. Freepik

Fotomigawka

Jeszcze nie zszedł z rąk mamusi, a już musi myśleć o wspinaniu się na szczyt... (na zdjęciu: otwarcie jednej ze szkół w Wilnie)

Fot. Alfredas Pliadis